

Sammanträde med Barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott

Tid: 2025-09-02, kl. 14:00-16:00

Plats: Bokö

Thomas Thim (M),
Ordförande

Karin Berg,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information
 - Delårsbokslut per augusti 2025
 - Grundläggande granskning
2. Uppföljning inriktning budget per augusti 2025, 2025.129 BUN
3. Skolval Ansökningsförfarande, placeringsregler och urvalskriterier, 2025.194 BUN
4. Uppföljning av delegationsbeslut läsåret 2024/2025, 2025.197 BUN
5. Uppföljning frånvaro 24/25, 2025.029 BUN
6. Uppföljning av anmälningar om kränkande behandlingar läsåret 2024/2025, 2025.193 BUN
7. Anpassad grundskolas lärmiljöer och inre organisation, 2025.196 BUN
8. Uppföljning Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Asken, 2025.138 BUN
9. Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Kotten i Alingsås ekonomisk förening, 2025.140 BUN

10. Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Aspelyckan, 2025.139 BUN

Uppföljning inriktning budget per augusti 2025

2

2025.129 BUN

Datum: 2025-08-25
Handläggare: Karin Berg
Diariernr: 2025.129 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning inriktning budget

Ärendebeskrivning

Alingsås kommuns styrmodell beskriver hur nämnderna i Alingsås kommun har möjlighet att i samband med budget välja ut prioriterade politiska inriktningar. Syftet är att på ett kortfattat sätt tydliggöra för förvaltningen vad som är viktigt att förhålla sig till eller hur arbetet ska inriktas för att nå den politiska viljan. Barn- och ungdomsnämnden beslutade om inriktning i nämndens budget 2024-12-17 §84.

Uppföljningen av de politiska inriktningarna sker i respektive nämnd. I barn- och ungdomsnämnden sker uppföljning av nämndens inriktning i samband med fördjupad månadsuppföljning per april, i delårsbokslut samt i årsbokslut.

Förvaltningens yttrande

Uppföljning av förvaltningens arbete utifrån nämndens inriktning redovisas utifrån områdena: tidiga insatser för särskilt stöd (förskola), lärmiljö och inre organisation (förskola), läsa, skriva, räkna, trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder, särskilt stöd (skola), elever med hög frånvaro, kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och arbetsmiljö sam stödstrukturer.

Sedan föregående uppföljning per april har förvaltningens arbete med att verkställa nämndens inriktning i budget fortsatt. Förvaltningen har prioriterat att verkställa beslut om kameraövervakning i Östlyckeskolans skollokaler efter beslut i barn- och ungdomsnämnden (2025-06-17 § 47). Kamerabevakningen driftsattes till skolstart.

Nämnden beslutade 2025-06-17 § 44 att omfördela resurser från lokalhyror till höjd elevpeng inom grundskola årskurs 4 till 9, i enlighet med nämndens inriktning för budget. Denna ytterligare förstärkning av elevpengen har gett skolorna bättre förutsättningar för trygghet, studiero och undervisning av hög kvalitet. Under sommaren har fokus för skolorna varit rekrytering och personalplanering utifrån beslut om ytterligare förstärkt elevpeng för årskurs 4 till 9.

Socialpedagoger har rekryterats för att stödja elever med hög skolfrånvaro. Efter kort introduktion till skollagstiftning och tidigare genomförda kartläggningar och insatser har socialpedagogerna påbörjat arbete vid skolorna. Inledningsvis har de arbetat relationsskapande med de aktuella eleverna och deras vårdnadshavare genom hembesök och kontakt med eleverna via telefonsamtal eller sms.

Aktuellt utvecklingsarbete inom kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och arbetsmiljö samt övriga stödstrukturer fortskrider. Utökade statsbidrag har gett möjlighet till två förstelärartjänster med förvaltningsövergripande uppdrag vad gäller matematik vilka kommer fokusera på undervisning och särskilt stöd från årskurs 4 och uppåt. Sedan föregående uppföljning har rekrytering av dessa två tjänster samt en förstelärare med inriktning mot AI genomförts. För förskolan har två förstelärare rekryterats för att stödja i kvalitet- och utvecklingsarbete i förskolan. Respektive uppdrag innebär 20 procent förvaltningsövergripande arbete och förstelärarna påbörjade sina uppdrag i samband med

skolstart. För att stärka kvalitetsarbetets vetenskapliga grund har ett vetenskapligt råd formerats som består av förskollärare, lärare, utvecklingsledare och andra ledningsfunktioner. Övriga genomförda och planerade insatser består i huvudsak av olika kompetenshöjande insatser till såväl rektorer som övrig personal.

En mer utförlig beskrivning framgår av den rapport som biläggs ärendet.

Ekonomisk bedömning

Beslutet ryms inom ram.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Uppföljning inriktning budget

Barn- och ungdomsnämnden 2025

Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden
Datum för beslut: 2025-09-16
Diarienummer: 2025.129 BUN

Bakgrund

Alingsås kommuns styrmodell beskriver hur nämnderna i Alingsås kommun har möjlighet att i samband med budget välja ut prioriterade politiska inriktningar. Syftet är att på ett kortfattat sätt tydliggöra för förvaltningen vad som är viktigt att förhålla sig till eller hur arbetet ska inriktas för att nå den politiska viljan.

Uppföljningen av de politiska inriktningarna sker i respektive nämnd. I barn- och ungdomsnämnden sker uppföljning av nämndens inriktning i samband med fördjupad månadsuppföljning per april, delårsbokslut samt i årsbokslut.

Inriktning budget 2025

Inriktningen i budget framgår nedan och därefter följer en redovisning av förvaltningens insatser och planerade åtgärder under året.

Barn- och ungdomsnämndens inriktning för budget 2025 fokuserar på att säkerställa bättre förutsättningar för kvalitet och ekonomisk hushållning. Nämnden beslutade att rikta särskilda resurser för att stödja elever med hög frånvaro.

För att höja kvaliteten på undervisningen i skolan förstärktes elevpengen i årskurs 4 till 6 och årskurs 7 till 9. Detta ska bidra till förbättrade förutsättningar för trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder och särskilt stöd.

Utvecklingsarbete under året fortsätter i förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola, med fokus på att alla elever ska uppnå grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna. Insatser utifrån nämndens identifierade risker inom ramen för kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och förbättringar av arbetsmiljön är fortsatt prioriterade.

Inom förskolan är målet att säkerställa undervisning och omsorg av hög kvalitet genom fortsatt arbete med arbetsmiljö, kompetensförsörjning och tidiga insatser för särskilt stöd. Satsningar görs även på att förbättra lärmiljöerna och den inre organisationen, bland annat genom mindre grupper under dagen samt förtydligande av roller och uppdrag.

För att skapa en stabil organisation och säkerställa en god ekonomisk hushållning ska bättre stödstrukturer utvecklas. Fokus kommer att vara utökat stöd i budget och prognosprocesser, rätt och tillräcklig dokumentation samt en förskole- och skolorganisation som möter framtidens behov och utmaningar.

Nämnden beslutade 2025-06-17 § 44 att omfördela resurser från lokalhyror till höjd elevpeng inom grundskola årskurs 4 till 9, i enlighet med nämndens inriktning för budget. Denna ytterligare förstärkning av elevpengen har gett skolorna bättre förutsättningar för trygghet, studiero och undervisning av hög kvalitet.

Uppföljning per område

Varje område beskrivs utifrån nämndens inriktning med vilka insatser och åtgärder som genomförts samt vilka ytterligare åtgärder och insatser som planeras (kursivt). Sedan föregående uppföljning per april har förvaltningens arbete med att verkställa nämndens inriktning i budget fortsatt. Den tidigare redovisade uppföljningen har uppdaterats och kompletterats med genomförda och i förekommande fall nya planerade aktiviteter.

Tidiga insatser för särskilt stöd (förskola)

Inom förskolan är målet att säkerställa undervisning och omsorg av hög kvalitet genom ett kontinuerligt arbete med arbetsmiljö, kompetensförsörjning och tidiga insatser för särskilt stöd.

Förutom generella insatser inom arbetsmiljö och kompetensförsörjning har flera aktiviteter och åtgärder genomförts för att stärka arbetet med tidiga insatser för särskilt stöd inom förskolan.

Förskolans rektorer har genomgått kompetensutveckling i att leda barnhälsan och fått utbildning i våldspreventivt arbete i samarbete med Barnahus och Linköpings universitet.

Förvaltningen har implementerat "stödmodulen" i Unikum, ett verktyg för dokumentation och uppföljning av arbetet med särskilt stöd i förskolan. En förvaltningsövergripande kartläggning har genomförts för att analysera hur arbetet med barn med omfattande stödbehov ser ut. Resultaten från kartläggningen används som underlag för förvaltningsledningens dialoger kring förskoleorganisationen och resursfördelningen till förskoleenheterna. Kartläggningen hjälper också till att fånga de barn som har behov av särskilt stöd i förskoleklassen.

Planerade framtida aktiviteter och insatser inkluderar fortsatt utbildning i våldspreventivt arbete för specialpedagoger i förskolan, vidare arbete med implementeringen av stödmodulen i Unikum, fortsatt arbete inom rektorsgruppen med fokus på att leda barnhälsan samt fortsatta dialoger kring insatser för att möta behoven hos barn som har omfattande stödbehov i förskolan.

Lärmiljö och inre organisation (förskola)

Satsningar görs även på att förbättra lärmiljöerna och den inre organisationen, bland annat genom att barnen vistas i mindre undervisningsgrupper under dagen samt förtydligande av personalens roller och uppdrag.

Genomförda aktiviteter och insatser inkluderar bland annat ett förtydligande av roller och ansvar och särskilt vad gäller rektors ledning av utbildningen utifrån skollagen kapitel 2 § 10¹. Kompetensutveckling inom organisation och ledning av förskolornas arbets- och utvecklingsorganisation har fortsatt, bland annat genom externa föreläsare² samt handledning till rektorer och utvecklingsgrupper rörande lärmiljöer och förskolans inre organisation. Arbetet med att utveckla förskolornas "Bärande pedagogisk idé" syftar till att skapa en tydlig och sammanhängande grund för verksamheten vid varje förskola. Två rektorer har hållit i föreläsningar för sina kollegor där de beskrivit hur arbetet med bärande pedagogisk idé ger en gemensam riktning för verksamheten så att förskolans personal arbetar mot förskolans gemensamma mål på ett strukturerat sätt.

Två heldagar med fokus på kvalitet och utveckling med utifrån böckerna "Att leda en lärande förskola" (Lund 2022) och "Förskolan med barnet i centrum" (Eidevald och Palmgren 2021). Kollegialt lärande med inspiration och kunskap kring lärmiljöer och inre organisation har spridits genom att rektorerna delar med sig av sina utvecklingsarbeten inom området. Två förstelärare i förskolan med har rekryterats. De arbetar vardera 20 procent förvaltningsövergripande med utvecklingsinsatser för samtliga förskolor.

Planerade aktiviteter och insatser innefattar fortsatt kompetensutveckling för rektorer med utgångspunkt i boken "Att leda en lärande förskola". Dialogen inom rektorsgruppen kring förskolornas arbets- och utvecklingsorganisation fortsätter. I enheternas verksamhetsuppföljningar genomförs en särskild uppföljning av förskolornas ledningsorganisation samt arbetet med mindre undervisningsgrupper. En specifik insamling kommer att genomföras i 2025 års verksamhetsuppföljningar för att identifiera enheternas behov av stöd för vidare utveckling av utvecklade lärmiljöer utomhus. Utifrån identifierade behov planeras utvecklingsinsatser under hösten genom så kallade lärgrupper med fokus på lärmiljöer utomhus/ utomhuspedagogik med två lärledare med kunskap inom området.

¹ "Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges". Lag (2018:1303).

² Christan Eidevald, Anna Lund och Katinka Vikingsen.

Läsa, skriva, räkna

Utvecklingsarbete kommer under året att fortsätta i förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola, med fokus på att alla elever ska uppnå grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna.

Genomförda aktiviteter och insatser inkluderar utbildningar för att stärka arbetet med att utveckla barns fonologiska medvetenhet i förskolan. Dessa har riktats till all personal inom förskolan, inklusive rektorer och specialpedagoger. Läslyftets modul "läsa och berätta" har implementerats för samtliga personalgrupper inom förskolan. Utvecklingen av förskolebibliotek pågår på flera enheter i syfte att främja barns läsande och litteracitetsutveckling. Rektorer i förskolan har även deltagit i en föreläsning av Ann Pihlgren med fokus på temat "Att leda språkutveckling i förskolan".

En gemensam kompetenshöjande insats har genomförts med fokus på skollagens bestämmelser om garantin för tidiga stödinsatser och dess olika moment. Garantin för tidiga stödinsatser har varit ett genomgående tema i nätverksaktiviteter för lärare i förskoleklass, speciallärare och specialpedagoger samt rektorer. Anpassad grundskola omfattas numera av obligatorisk tillämpning av garantin för tidiga stödinsatser. Kompetensutveckling kring materialet har genomförts för berörd personal. Arbetet med utvecklade kunskapsuppföljningar i anpassad grundskola har inletts. Utvecklingsarbete i fritidshemmet har ett ökat fokus på kunskapsuppdraget, ett uppdrag som förstelärarna i fritidshemmet med förvaltningsövergripande uppdrag har.

Utökade statsbidrag har gett möjlighet till två förstelärartjänster med förvaltningsövergripande uppdrag vad gäller matematik vilka kommer fokusera på undervisning och särskilt stöd från årskurs 4 och uppåt. Förstelärarna är rekryterade och har precis påbörjat sina uppdrag.

Fortsatt arbete pågår där varje skolenhet utformar en lokal plan för garantin för tidiga stödinsatser. Förvaltningen erbjuder stöd genom underlag och en gemensam workshop. Nya översiktsvyer i Unikum är under utveckling och ytterligare kompetensutveckling för rektorer planeras med särskild inriktning på bedömningsstödet för årskurs 1, där en ny modell för uppföljning av resultat har tagits fram.

Trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder

För att höja kvaliteten på undervisningen i skolan förstärks elevpengen i årskurs 4 till 6 och årskurs 7 till 9. Detta ska bidra till förbättrade förutsättningar för trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder och särskilt stöd.

De ytterligare ökade resurserna i form av förstärkt elevpeng (enligt beslut 2025-06-17 § 44) innebär att varje elev vid en skolenhet tillför ytterligare resurser. Detta har gett skolorna förbättrade förutsättningar för ökad lärar- och personaltäthet. Det faktiska utfallet av resurstilldelningen för respektive skolenhet varierar beroende på antalet elever, då ersättning ges i form av elevpeng, och beroende på hur rektor formar sin enhets inre organisation.

Kompetensutvecklingsinsatser avseende disciplinära åtgärder enligt Skollagen har genomförts för rektorer. Röda villan har formaliserats som en akutskola med en tillhörande särskild undervisningsgrupp. Ansökan om statsbidrag för akutskola har gjorts och beviljats.

Arbetet med trygghet och studiero ligger till stor del på rektorernas ansvar. Huvudmannen följer arbetet genom enheternas verksamhetsuppföljningar samt genom analyser av resultaten från den GR-gemensamma elevenkäten för årskurs 2, 5 och 8. En sammanställning över skolornas insatser för trygghet och studiero har tagits fram, och ett mindre antal skolor med lägre enkätresultat och avsaknad av riktade insatser i enheternas verksamhetsuppföljningar har identifierats för vidare uppföljning.

Efter beslut i barn- och ungdomsnämnden (2025-06-17 § 47) om kameraövervakning i Östlyckeskolans skollokaler har förvaltningen arbetat med att verkställa beslutet. Kamerabevakningen driftsattes till skolstart.

Särskilt stöd (skola)

För att höja kvaliteten på undervisningen i skolan förstärks elevpengen i årskurs 4 till 6 och årskurs 7 till 9. Detta ska bidra till förbättrade förutsättningar för trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder och särskilt stöd.

Ytterligare ökade resurser i form av fler behöriga lärare ger bättre förutsättningar vid varje enhet att organisera det särskilda stödet. Under sommaren har fokus för skolorna varit rekrytering och personalplanering utifrån beslut om ytterligare förstärkt elevpeng för årskurs 4 till 9. I förvaltningschefens ledningsgrupp pågår dialoger om resursskolor och kommun-gemensamma särskilda undervisningsgrupper, omfattningen av antalet elever som ges särskilt stöd samt barn i förskolan med omfattande stödbehov. Röda villan har formellt etablerats som en akutskola med en tillhörande särskild undervisningsgrupp. Formaliseringen har inneburit att rutiner och rättssäker dokumentation för verksamheten har säkerställts.

Som en del av nämndens internkontroll har analyser av vårterminens betyg genomförts. Vid kontroll av betygskataloger avseende vårterminen har betygen för de elever som fått betyget ”-” (”streck”) på grund av anpassad studiegång analyserats för att identifiera felaktig användning av betyget utifrån skollagens regleringar. Inga avvikelser har upptäckts. Dock är andelen elever med beslut om anpassad studiegång fortsatt högt i Alingsås kommuns grundskolor. En uppföljning av betygen i årskurs 9 – utifrån tidigare uppföljningar som visat låga resultat i praktisk- eller estetiska ämnen – har genomförts vid vårterminens slut. De ämnen där andelen elever som nått lägst betyget E bedömdes som för låg vårterminen 2024 (jämfört med den genomsnittliga resultatnivån) uppvisar våren 2025 bättre resultat. De ämnen som i årskurs 9 vårterminen 2025 var vanligast förekommande bland elever som bara saknade betyg i ett ämne var moderna språk, idrott och hälsa samt matematik.

En kompetensförstärkande insats i form av föreläsning och workshop riktad till rektorer har genomförts. Utökade statsbidrag har gett möjlighet till att öka antalet försteläraryupdrag där ett uppdrag är inriktat mot särskilt stöd i matematik.

Elever med hög frånvaro

Nämnden riktar särskilda resurser för att stödja elever med hög frånvaro. I förvaltningen pågår ett arbete med att identifiera vilka insatser som krävs för att öka närvaron för de elever som har låg eller ingen närvaro.

Utifrån de särskilt riktade resurserna i budget har förvaltningen utformat fyra tjänster för socialpedagoger för att arbeta med elever med hög frånvaro. Syftet är att öka elevernas närvaro i skolan, med särskilt fokus på årskurs 7 till 9, men insatserna inkluderar även elever i årskurs 6, särskilt i övergången mellan årskurs 6 och 7. Socialpedagogerna tillträdde sina uppdrag i samband med skolstarten höstterminen 2025. Efter kort introduktion till skollagstiftning och tidigare genomförda kartläggningar och insatser har socialpedagogerna påbörjat arbete vid skolorna. Inledningsvis har de arbetat relationsskapande med de aktuella eleverna och deras vårdnadshavare genom hembesök och kontakt med eleverna via telefonsamtal eller sms. Uppföljning av genomförda insatser kommer att ske på såväl individnivå som skol- och huvudmannanivå.

Fortsatt arbete pågår inom ramen för BUS-samverkan (Barn och Unga i Samverkan) kring skolsocialt arbete, som bedrivs i samarbete med Socialförvaltningen. Fokus kommer att vara förbyggande arbete riktat mot barn i förskolan och elever i grundskolans yngre åldrar och deras familjer. *Förvaltningen kommer även framöver att arbeta med hur tidigt samordnade insatser (TSI) ska organiseras i samverkan med hälso- och sjukvården, socialtjänsten och andra relevanta verksamheter.*

Kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Insatser utifrån nämndens identifierade risker inom ramen för kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och förbättringar av arbetsmiljön är fortsatt prioriterade.

Förvaltningen har genomfört ett antal insatser under året inom områdena kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och arbetsmiljö. En ny strategi för att göra huvudmannens kvalitetsarbete känt inom förvaltningen har implementerats. En film om huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, tillsammans med en sammanfattande text och tillgång till hela verksamhetsuppföljningen, har publicerats på kommunportalen och riktar sig till förvaltningens personal.

Nya mallar för kommande års kvalitetsarbete kopplat till enheternas verksamhetsuppföljning har tagits fram och förankrats hos samtliga chefer och rektorer. Ett av syftena är att tydligare kunna följa upp och utveckla kvaliteten i olika rutiner utifrån skollagen och de olika skolformernas läroplaner. Ett annat syfte att minska mängden dokumentation för enheterna. För att stärka kvalitetsarbetets vetenskapliga grund har ett vetenskapligt råd formerats som består av förskollärare, lärare, utvecklingsledare och andra ledningsfunktioner.

Förvaltningsledningen har genomfört en workshop med samtliga chefer för att identifiera sambandet mellan arbetsmiljö och dokumentationskrav samt för att belysa vilka områden som bör prioriteras. Utifrån detta har flera förändringsarbeten påbörjats inom stödstrukturer för korrekt och tillräcklig dokumentation (se nedan). Förvaltningsledningen har även initierat ett arbete med att tydliggöra organisationen för det systematiska arbetsmiljöarbetet, liksom uppdrag och arbetsformer för skyddskommittéer och samverkansforum på olika nivåer.

Inom ramen för kompetensförsörjning har ett flertal åtgärder initierats. Ett pågående arbete syftar till att utveckla och tydliggöra ansvarsfördelningen vid överlämning till och introduktion av nya chefer. Arbetet pågår för att möta lagstiftningens krav rörande professionsprogram för legitimerade förskollärare, lärare och för rektorer. Förvaltningsledningen har inrättat flera arbetsgrupper som ska fastställa ambitionsnivåer för kompetensförsörjning inom olika personalkategorier och utforma förslag på relevanta åtgärder. En tidigare efterfrågad satsning inom kompetensförsörjning och kvalitetsutveckling i förskolan är karriärtjänster, vilka nu möjliggjorts genom ökade statsbidrag. Två förstelärare i förskolan har rekryterats. De arbetar vardera 20 procent förvaltningsövergripande med utvecklingsinsatser för samtliga förskolor. Ökade statsbidrag för skolan har inneburit fler försteläraryppdrag i grundskolan vilka kommer att ha förvaltningsövergripande uppdrag. Två av dessa är inriktade mot matematik och ett har inriktning mot AI. Arbetet fortskrider även med att ta fram en anvisning för strategisk kommunikation, där förvaltningens varumärke som arbetsgivare inom förskola och skola är en central fråga.

De fortsatta insatserna under året utgår från ovan nämnda åtgärder. Ett pågående arbete med roller och tjänsteplanering i förskolan syftar både till att förbättra arbetsmiljön och till att stärka kompetensförsörjningen. Som en del av arbetet med att tydliggöra organisationen för det systematiska arbetsmiljöarbetet, liksom uppdrag och arbetsformer för skyddskommittéer och samverkansforum, kommer nya årshjul för samverkan att tas fram. Dessa ska inkludera struktur och avstämningar för information, uppföljning och analys av arbetsmiljö samt andra

Samverkansfrågor på olika nivåer. I arbetet ingår också att klargöra riktlinjerna för dokumentation av det systematiska arbetsmiljöarbetet på lokal nivå.

Stödstrukturer

För att skapa en stabil organisation och säkerställa en god ekonomisk hushållning ska bättre stödstrukturer utvecklas. Fokus kommer att vara utökat stöd i budget och prognosprocesser, rätt och tillräcklig dokumentation samt en förskole- och skolorganisation som möter framtidens behov och utmaningar.

För att stärka stödet i budget-, prognos- och annat ekonomiarbete har en controller rekryterats, som tillträtt i början på maj månad. En utvärdering av nämndens socio-ekonomiska resursfördelning planeras. Bland de planerade insatserna ingår en utredning av förändringar i förvaltningens verksamhetssystem för ekonomi och personal och hur dessa stödjer och speglar förvaltningens organisation.

Dokumenthanteringsplanen har reviderats i syfte att stödja och förtydliga dokumenthanteringen inom förvaltningen. Ett nytt dokumentationssystem för det systematiska kvalitetsarbetet har tagits fram och har införts under året. Delar av uppföljningen kommer att ske genom internkontroll och professionella bedömningar för målen som rör verksamhetens genomförande. Förvaltningsledningen har genomfört en workshop med samtliga chefer för att identifiera kopplingen mellan arbetsmiljö och dokumentationskrav samt vilka områden och frågor som bör prioriteras. Utifrån detta har flera förändringsarbeten påbörjats för att utveckla stödstrukturer för rätt och tillräcklig dokumentation.

Arbete planeras med både elevhälsans olika professioner och rektorer för att tydliggöra vad som ska dokumenteras, särskilt i elevhälsosystemet Prorenata och i Unikum, verksamhetssystemet för pedagogisk dokumentation. Förvaltningen ser över dokumentationen av ansökningar om extraordinärt medicinskt stöd. Dessutom pågår arbete med att tydliggöra riktlinjer för hur orosanmälningar sparas, samt en undersökning av hur detta arbete kan effektiviseras eller automatiseras.

Med anledning av den statliga utredningen "Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet" (SOU 2025:26) följer förvaltningen utvecklingen för de förändringar som presenteras. Inom dessa områden avvaktar förvaltningen med större utvecklingsarbeten. Samtliga chefer har fått en kortfattad genomgång av utredningen. Förvaltningen är i kontakt med leverantörerna för både Unikum och KB-process för att tidigt kunna delta i utvecklingen av tjänsterna vid eventuellt förändrade lagkrav. Ett arbete har genomförts med att förtydliga strukturerna för dokumentlagringsytan Alfresco, både för stödjande och styrande dokument, samt en omfattande gallring av inaktuella dokument.

Lokalförsörjningsprocessen har förtydligats och ett omtag görs för att utveckla bedömningar av nämndens lokalbehov. Inom ramen för förskole- och skolorganisationen arbetar

förvaltningen utifrån nämndens uppdrag med att genomföra kapacitetsbedömningar av förskolor i tätorten, baserat på faktorer som ventilation, brandsäkerhet, lokalernas livslängd, tillgänglighet och lärmiljöernas utformning. Baserat på dessa bedömningar samt barn- och befolkningsprognoser tas förslag fram för den framtida förskoleorganisationen i tätorten. Förvaltningen samarbetar med Alingsåshem, som bistår i delar av detta arbete.

Sammanfattning

Uppföljning av förvaltningens arbete utifrån nämndens inriktning redovisas utifrån områdena: tidiga insatser för särskilt stöd (förskola), lärmiljö och inre organisation (förskola) samt läsa, skriva, räkna där fokus huvudsakligen är förskolan och grundskolans yngre åldrar. Genomförda och planerade insatser består i huvudsak av olika kompetenshöjande insatser till såväl rektorer som övrig personal.

Vidare presenteras pågående arbete inom trygghet och studiero, inklusive disciplinära åtgärder samt särskilt stöd. Genomförda och planerade insatser fokuserar i huvudsak på kompetenshöjande aktiviteter samt formalisering av Röda villan som akutskola. Vid Östlyckeskolan infördes kamerabevakning från och med höstterminens start.

Förvaltningen beskriver pågående arbete inom ramen för nämndens riktade resurser för att åtgärda hög skolfrånvaro där ett team av socialpedagoger rekryterats som ska stödja elever att öka närvaron i skolan.

Därtill redovisas hur aktuellt utvecklingsarbete inom kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och arbetsmiljö samt övriga stödstrukturer fortskrider. Fokus inom dessa processer är frågan om rätt och tillräcklig dokumentation, tydlighet i strukturer för olika typer processer och verksamhetssystem. Därtill pågår arbete inom tidigare uppdrag för förskol- och skolorganisation med fokus på lokalförsörjning.

Nästa uppföljning sker till barn- och ungdomsnämndens sammanträde i februari 2026.

Skolval
Ansökningsförfarande,
placeringsregler och
urvalskriterier

3

2025.194 BUN

Datum: 2025-08-22
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2025.194 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Skolval Ansökningsförfarande, placeringsregler och urvalskriterier

Ärendebeskrivning

Alla barn och elever som ska börja förskoleklass eller årskurs 7 ska göra ett skolval. Alingsås kommun har enligt skollagen skolpliktsansvar för alla elever folkbokförda i kommunen. Det är viktigt att vårdnadshavarna aktivt skickar in vilken skola man önskar att ens barn ska börja på. För att kommunen ska följa grundläggande krav på förutsägbarhet och rättssäkerhet behöver principer och urvalskriterier vara fastställda innan ansökningsperioden påbörjas. Regelverket får inte heller justeras under pågående process.

Förvaltningens yttrande

Barn- och ungdomsnämnden beslutar årligen om reviderade placeringsregler och urvalskriterier med större eller mindre justeringar, i huvudsak för att anpassa kriterierna till ny rättspraxis på området.

Föregående år togs det fram informationsmaterial i form av affischer och filmer på olika språk vilka fortsatt kommer användas i kommande skolval.

Det här läsåret har Alingsås kommuns ansökningsförfarande, placeringsregler och urvalskriterier förtydligats och det har gjorts mindre språkliga och estetiska ändringar. Övriga ändringar är:

- Förtydligande under avsnitt 1.1 Vem ska göra skolval?
 - Information gällande elever till anpassad grundskola har lagts till
 - Information om Sollebrunns skola har tagits bort.
Elever som går på Sollebrunns skola F-6 ska göra ett skolval även om man ska gå kvar på Sollebrunns skola 7-9.
- Avsnitt 1.2 Ansökningsperiod och 1.4 Ansökan sker via e-tjänst har slagits ihop till avsnitt 1.2 Ansökningsperiod och e-tjänst
- Nya avsnitt under rubrik 4. Vanliga frågor
 - Avsnitt 4.5 Vad händer om vårdnadshavare inte är överens?
 - Avsnitt 4.8 Mitt barn ska gå på fristående skola, ska jag göra ett skolval?
 - Avsnitt 4.9 Mitt barn ska gå på skola i annan kommun, ska jag göra ett skolval?
- Förtydligande av urvalskriterierna i avsnitt 5.1 har tagits bort. Istället görs hänvisning till avsnitt 3.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Skolval ansökningsförfarande, placeringsregler och urvalskriterier antas.

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Skolval

Ansökningsförfarande, placeringsregler och urvalskriterier

Typ av styrdokument: Regler
Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden
Datum för beslut: 2025-09-16
Diarienummer: 2025.194 BUN

Gäller för: Barn- och ungdomsförvaltningen,
Alingsås kommun
Giltighetstid: Tillsvidare
Revideras senast: 2026-09-30
Dokumentansvarig: Planeringsstrateg

Innehåll

1.	Ansökningsförfarande	4
1.1.	Vem ska göra skolval?	4
1.2.	Ansökningsperiod och e-tjänst	4
1.3.	Digitalt informationsbrev	4
2.	Placeringsregler och urvalskriterier	5
2.1.	Urvalskriterier för placering till skola vid platsbrist i skolvalet	6
3.	Förtydligande	7
3.1.	Barn/elever med skyddade personuppgifter	7
3.2.	Särskilda skäl	7
3.3.	Folkbokförda har förtur före utomkommunala	8
3.4.	Syskonförtur	8
3.5.	Relativ närhet	8
3.6.	Lottning	9
4.	Vanliga frågor	9
4.1.	Vad innebär skolval	9
4.2.	Vad händer om den önskade skolan inte kan ta emot eleven vid skolvalet?	9
4.3.	Kö tillämpas ej	10
4.4.	Vad innebär en "skola nära hemmet"?	10
4.5.	Vad händer om vårdnadshavare inte är överens?	10
4.6.	Alternativ skola	10
4.7.	Skolskjuts	11
4.8.	Mitt barn ska gå på fristående skola, ska jag göra ett skolval?	11
4.9.	Mitt barn ska gå på skola i annan kommun, ska jag göra ett skolval?	11
5.	Skolbytesansökningar under läsåret	12
5.1.	Urvalskriterier för skolbyte och inflyttning till kommunen utanför skolvalet	12
5.2.	Inflyttning till kommunen under läsåret	12
6.	Reservantagningslista	13
6.1.	Efter skolvalet	13
7.	Beräkning av relativ närhet	14
7.1.	Elever boende nära varandra	14
7.2.	Elever boende längre ifrån varandra	15

1. Ansökningsförfarande

1.1. Vem ska göra skolval?

Alla barn och elever som ska börja förskoleklass eller årskurs 7 ska göra ett aktivt skolval. Alingsås kommun har enligt skollagen ansvar för att alla folkbokförda elever får en skolplacering i kommunen. Det är därför viktigt att vårdnadshavare skickar in önskemål om vilken skola barnet ska börja i. Observera att en skolplacering inom kommunen inte innebär garanterad plats på den önskade skolan eller den som ligger närmast hemmet. Alla elever ska göra ett aktivt skolval oavsett om eleven ska gå på kommunal skola, fristående skola eller skola i annan kommun. Ansökan till fristående skolor görs direkt till respektive skola men det är viktigt att i e-tjänsten meddela att barnet fått plats på den fristående skolan. Se mer information i avsnitt 4.8.

- *Elever som ska gå i skola i annan kommun ska i e-tjänsten avstå skolvalet i och lämna en upplysning om vilken skola/kommun barnet ska gå i.*
- *Elever som ska gå i fristående skola ska i e-tjänsten avstå skolvalet i och lämna en upplysning om vilken skola barnet ska gå i.*
- *Elever som redan går i anpassad grundskola i åk 6 antas gå kvar i anpassad grundskola i åk 7 om ingen aktiv ansökan görs.*
- *Barn i förskola som söker anpassad grundskola men inte redan har beslut om mottagande ska göra en aktiv ansökan till grundskola. Det för att eleven inte ska stå utan skola tills beslut är fattat om mottagande i anpassad grundskola.*
- *Elever inskrivna på en F-3 skola antas gå kvar i angränsande skolenhet med årskurs 4-6 om ingen ansökan görs.*

1.2. Ansökningsperiod och e-tjänst

Skolvalet i Alingsås pågår mellan 15 november och 15 december. Det finns möjlighet att ansöka om plats på upp till tre kommunala skolor. Enligt rättspraxis har kommunen inte rätt att särbehandla elever som inte har gjort ett skolval. Kommunen arbetar därför aktivt för att få in ansökningar från alla vårdnadshavare. Om en elev inte gjort ett aktivt skolval antas att eleven önskar en skola nära hemmet.

Skolvalet görs via e-tjänst på <https://www.alingsas.se/skolval>.

1.3. Digitalt informationsbrev

Alingsås kommun skickar ett digitalt brev till vårdnadshavare för barn och elever som ska börja förskoleklass respektive årskurs 7. Brevet skickas i slutet av oktober och i brevet finns information om hur och var du gör skolvalet. Information kommer även läggas ut på informationsplattformen Arena för lärande. För att kunna ta del av information är det viktigt att kontaktuppgifterna är uppdaterade med epost till båda vårdnadshavarna.

2. Placeringsregler och urvalskriterier

Alingsås kommuns placeringsregler utgår ifrån skollagen (2010:800)

9 kap. Förskoleklassen - Placering vid en skolenhet

15 § *En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.*

Kommunen får annars frågå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om utbildningen vid en viss skolenhet har begränsats till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola) gäller inte första stycket andra meningen. Om det inte finns plats för alla som har uttryckt önskemål om placering vid en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Lag (2022:1104).

10 kap. Grundskolan - Placering vid en skolenhet

30 § *En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola.*

Kommunen får annars frågå elevens vårdnadshavares önskemål endast om

- 1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller*
- 2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.*

Beslut enligt andra stycket punkt 2 gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Alla elever ska erbjudas en plats på en skola nära hemmet. För elever som saknar en skola nära hemmet erbjuds skolskjuts. Skolverket förtydligar att det kan finnas flera skolor i kommunen som anses vara belägna nära hemmet så närhetsprincipen innebär inte alltid att eleven blir placerad på den skola som ligger närmast hemmet¹. I Alingsås kommun definieras "nära hemmet" enligt tabellen med maximalt avstånd mellan folkbokförd adress och skolan.

Årskurs	Avstånd i km
Förskoleklass/Åk 1	2km
Åk 2-3	3km
Åk 4-6	4km
Åk 7-9	5km

¹ Skolverket, *Val av grundskola*. <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/valja-forskoleklass-och-grundskola-eller-anpassad-grundskola> (Länk hämtad 2025-06-27)

2.1. Urvalskriterier för placering till skola vid platsbrist i skolvalet

Urvalskriterierna tillämpas endast om en skola inte kan ta emot alla elever som önskar placering på skolan och har sin utgångspunkt i Skollagen. I övriga fall sker placering utifrån vårdnadshavarnas önskemål.

Ordning	Urvalskriterium	Förtydligande
1.	Barn/elever med skyddade personuppgifter	Elever med skyddade personuppgifter som vistas i Alingsås kommun har företräde vid skolplacering
2.	Barn/elever med särskilda skäl	<p>Urvalskriteriet avser barn/elev med behov av omfattande stödinsatser som inte kan tillgodoses vid en annan skola än vid den ansökta skolan.</p> <p>Avlämnande skola/förskola ska åberopa <i>särskilda skäl</i> innan ansökningsperioden för skolvalet påbörjas den 15 november. Det krävs en utredning av barn- och elevhälsoteam och berörda rektorer (förskola/skola) för att kunna åberopa <i>särskilda skäl</i>.</p> <p><i>Särskilda skäl</i> innefattar exempelvis inte var kompisarna fått placering eller var eleven hade undervisning i hem- och konsumentkunskap och moderna språk.</p>
3.	Folkbokförda i Alingsås kommun har förtur före barn/elever folkbokförda i andra kommuner	Hemkommun har huvudansvar för de folkbokförda elevernas skolgång. Barn/elever folkbokförda i Alingsås kommun har förtur före barn/elever folkbokförda i andra kommuner. Elever folkbokförda i annan kommun ska lämna intyg på ny folkbokföringsadress om de ska flytta till Alingsås kommun.
4.	Syskonförtur (F-3)	Syskonförtur gäller endast om ett syskon går på samma skola som man önskat i förskoleklass till och med årskurs 3. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon samt så kallade "bonussyskon", alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma vårdnadshavare.
5.	Relativ närhet	Den relativa närhetsprincipen innebär att avstånd mäts mellan elevens folkbokföringsadress och den ansökta skolan. En annan mätning görs även från folkbokföringsadress till den närmaste alternativa skolan som har möjlighet att ta emot eleven. Den elev som får längre avstånd till den alternativa skolan får förtur. Bedömningen ska vara likvärdig för alla elever. Beräkningen av avstånd sker automatiskt via Alingsås kommuns kartsystem.
6.	Lottning	Om flera elever får samma relativa avstånd, används lottning för att avgöra vem/vilka av eleverna med samma avstånd som erbjuds plats

3. Förtydligande

3.1. Barn/elever med skyddade personuppgifter

Om en person riskerar att utsättas för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier kan Skatteverket aktivera skyddade personuppgifter. Skyddade personuppgifter är Skatteverkets samlingsnamn för de olika skyddsåtgärderna *skyddad folkbokföring*, *sekretessmarkering* och *fingerade personuppgifter* inom folkbokföringen².

Urvalskriteriet *barn med skyddade personuppgifter* avser att barn och elever med något av ovan nämnda skydd ges förtur vid placering på en skola. Kommunen utgår från Skatteverkets registrerade uppgifter. Saknas skydd hos Skatteverket kan underlag från kvinnojour eller liknande instans styrka pågående utredning.

3.2. Särskilda skäl

För att en elev ska placeras före annan elev med motivering *särskilda skäl* krävs en gedigen utredning av förskolan/skolans barn- och elevhälsoteam och berörd rektor. Kriteriet *särskilda skäl* definieras enligt följande:

- *Barn/elev med behov av omfattande stödinsatser som inte kan tillgodoses vid en annan skola än vid den ansökta skolan. Kommunen har då skyldighet att placera eleven vid den specifika skola om elevens behov av särskilt stöd uteslutande kan tillgodoses vid denna skola.*
- *Barn/elev som av någon eller några anledningar behöver prövas individuellt utifrån sociala, psykosociala, funktionsnedsättningssammanhang med hänsyn till att skollagens intentioner uppfylls.*

Avlämnade förskola/skola ska åberopa *särskilda skäl* innan ansökningsperioden för skolvalet påbörjas den 15 november. Det är mottagande rektor som avgör om det är särskilda skäl eller ej. Elever som tidigare gått på en fristående enhet i kommunen eller flyttar in i kommunen som åberopar särskilda skäl kontaktar enhetschef för barn- och elevhälsa som inhämtar information och gör en bedömning.

Bedömning görs av rektor utifrån behov innan urval påbörjas. Underlag måste peka på att skolgången inte kan fullgöras på ett likvärdigt sätt för eleven på en annan skola. *Särskilda skäl* innefattar exempelvis inte var vännerna får sin skolplacering eller var eleven hade undervisning i hem- och konsumentkunskap och moderna språk i årskurs 6.

² Skatteverket, folkbokföring – *skyddade personuppgifter*.

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter>(Länk uppdaterad 2025-06-27).

3.3. Folkbokförda har förtur före utomkommunala

Eftersom hemkommunen har huvudansvar för skolgången för barn/elever i sin kommun, prioriteras folkbokförda barn/elever i Alingsås kommun före barn och elever folkbokförda i andra kommuner. Om det finns underlag med stöd i 10 kap. 25§ eller 9 kap. 13§ skollagen 2010:800 tas eleven emot under urvalskriterium 2, särskilda skäl. Elever folkbokförda i annan kommun som har gått merparten av sin skolgång i en av Alingsås kommunala skolor, jämföras med elever folkbokförda i Alingsås kommun. Skolgången ska även vara sammanhängande i anslutning till skolvalet/skolbytet.

Att ha en korrekt folkbokföringsadress regleras i folkbokföringslagen 1991:481. Det är viktigt att rätt folkbokföringsadress är registrerad eftersom den utgör grunden för mätningen av relativ närhet. Eventuella kända framtida förändringar som flytt både till, men även inom, kommunen måste meddelas till kommunen innan urvalsprocessen genomförs. Felaktig folkbokföringsadress då urvalsprocessen påbörjats kan påverka både vilken skola eleven placeras på samt rätten till skolskjuts. *Vid misstanke om felaktig folkbokföring görs en anmälan av kommunen till Skatteverket.*

3.4. Syskonförtur

Syskonförtur gäller endast om eleven har syskon som går kvar i önskad verksamhet i förskoleklass till och med årskurs 3 vid skolstart. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon samt så kallade "bonussyskon", alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma vårdnadshavare.

3.5. Relativ närhet

Relativ närhet innebär att avstånd mäts mellan elevens folkbokföringsadress och den önskade skolan. En annan mätning görs från folkbokföringsadress till närmaste alternativa skola.

Vid beräkning av relativ närhet mäts avstånd utifrån närmast färdväg vilken inkluderar gång- och/eller cykelbana samt vanliga vägar. Beräkningen av avstånd sker automatiskt via Alingsås kommuns kartsystem för att säkerställa likabehandling. Stigar räknas inte som färdväg.

Relativ närhet innebär att de elever som får längre i avstånd till en alternativ skola får plats på den önskade skolan. Se avsnitt 7 för exempel på uträkning av relativ närhet. För elever som saknar skola nära hemmet erbjuds skolskjuts. Separat ansökan måste göras av vårdnadshavare via e-tjänst på www.alingsas.se.

3.6. Lottning

Om flera elever får samma relativa närhet, används lottning för att avgöra vem/vilka av eleverna med samma avstånd som erbjuds plats.

Tre personer deltar i lottningen för att processen ska vara oberoende av individuell påverkan.

- En observatör
- Planeringsstrateg ansvarar för att skriva ner elevernas namn och lägga i en ogenomskinlig behållare
- Verksamhetschef, administrativ chef eller förvaltningschef drar lott och skapar en turordningslista. Det första namnet som dras kommer att erbjudas den första platsen som blir tillgänglig på skolan osv

4. Vanliga frågor

4.1. Vad innebär skolval

Att göra ett skolval innebär att du som vårdnadshavare aktivt väljer upp till tre skolor där du önskar att ditt barn ska få sin skolgång. Att önska skola i skolvalet betyder inte att det är garanterat att det blir en av de tre skolorna man önskat.

Det som påverkar vilken skola eleven blir placerad på är bland annat hur många elever som önskat samma skola, var de eleverna är folkbokförda samt hur många av eleverna som har förtur, se i avsnitt 2.1.

Skolvalet påverkas inte av var eleven har sin undervisning i hem- och konsumentkunskap och moderna språk i årskurs 6. Det innebär att om en elev har undervisning i hem- och konsumentkunskap och moderna språk på skola A i årskurs 6, kan eleven i skolvalet för årskurs 7 placeras på skola B utifrån placerings- och urvalskriterierna.

4.2. Vad händer om den önskade skolan inte kan ta emot eleven vid skolvalet?

Alingsås kommun försöker i allra högsta grad tillgodose vårdnadshavarnas önskemål. Elever som inte får plats på den önskade skolan får en placering på en annan skola nära hemmet. I skolvalsansökan går det att önska upp till tre skolor. I första hand erbjuds placering på något av de önskade alternativen. Kommunen försöker först att placera eleven på förstahandsvalet, sedan andrahandsvalet och slutligen tredjehandsvalet. Därefter placeras eleven på en skola i närhet till hemmet.

Har eleven inte fått något av sina önskade val har man rätt att överklaga beslutet. Information hur man går tillväga för att överklaga kommer tillsammans med det nekande beslutet på posten.

4.3. Kö tillämpas ej

Alingsås kommun har inget kösystem till förskoleklass och grundskolan. Det spelar därmed ingen roll vilken dag ansökan inkommer under ansökningsperioden. Enligt rättspraxis har kommunen inte rätt att särbehandla elever som inte har gjort ett skolval. Kommunen arbetar aktivt för att få in ansökningar från alla. Inkommer ingen ansökan om önskad skola utgår barn- och ungdomsförvaltningen ifrån att eleven önskar plats på en skola nära hemmet. Vårdnadshavare kan inte ansöka om plats på en skola innan skolvalsansökan öppnar 15 november. Vid inflyttning till kommunen eller om vårdnadshavare önskar byta skola under läsåret ska ansökan om skolbyte göras. Det går att göra under hela året, läs under avsnitt 5.

4.4. Vad innebär en "skola nära hemmet"?

Det kan finnas flera skolor i kommunen som anses vara belägna nära hemmet. Den relativa närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerad i den skola som ligger närmast hemmet.

I Alingsås kommun tillämpas samma avstånd som för rätten till skolskjuts för att bedöma om en skola är nära hemmet eller ej, se avsnitt 4.7. För förskoleklass innebär det att alla skolor inom en radie på 2 km är en skola nära hemmet, för årskurs 7 innebär det alla skolor inom 5 km. Det innebär exempelvis att en elev boende i Alingsås centrum kan ha flera skolor nära hemmet. Observera att vårdnadshavarens önskemål alltid prioriteras i första hand.

4.5. Vad händer om vårdnadshavare inte är överens?

Det är viktigt att vårdnadshavare är överens om sitt barns skolval. Om båda vårdnadshavarna inte är överens om vilken skola deras barn önskar plats på blir ansökan inte godkänd. I de fallen utgår Alingsås kommun från det bästa för barnet. Antagandet är att det bästa för barnet är att få en plats på en skola nära hemmet, se avsnitt 4.4. Vid beräkning av den relativa närheten är det barnets folkbokföringsadress som används.

4.6. Alternativ skola

I normalfallet är den alternativa skolan som används vid beräkning av den relativa närheten den skola som ligger närmast elevens folkbokföringsadress. Om vårdnadshavaren sökt plats på den närmaste skolan utgörs den alternativa skolan av den skola som ligger näst närmast som även kan ta emot eleven.

4.7. Skolskjuts

Ansökan om skolskjuts görs separat via en egen e-tjänst när eleven fått placering på en skola.

Det är viktigt att vårdnadshavare som är beroende av skolskjuts undersöker med kommunen vad deras eventuella skolval kan ha för effekter gällande skolskjuts.

Det finns särskilda regler kring skolskjuts i skollagen och genom regler antagna av barn- och ungdomsnämnden. Bland annat beviljas inte skolskjuts till och från ett fritidshem, utan erbjuds endast i relation till skolans tider.

För att få skolskjuts i Alingsås kommun behöver placeringskolan vara på ett visst avstånd från hemmet, se tabell. För elever som saknar skola nära hemmet erbjuds skolskjuts. På Alingsås kommuns hemsida finns mer information vad som gäller om man ansöker om skolskjuts.

Information finns på <https://www.alingsas.se/utbildning-och-barnomsorg/skola/skolskjuts/>

Årskurs	Avstånd i km mellan hem och skola
Förskoleklass/Åk 1	2 km
Åk 2-3	3 km
Åk 4-6	4 km
Åk 7-9	5 km

4.8. Mitt barn ska gå på fristående skola, ska jag göra ett skolval?

Ja, även om ditt barn ska börja på fristående skola i förskoleklass eller åk 7 ska du som vårdnadshavare aktivt gå in i e-tjänsten och välja "Avstå skolval". På nästa sida behöver du fylla i orsaken till att du avstår skolvalet. Ska ditt barn gå på fristående skola kryssar du i det alternativet och skriver i informationsrutan vilken skola ditt barn ska gå på.

Det innebär inte att du ansöker om plats till den fristående skolan utan endast att du meddelar att du redan fått plats där. Ansökan görs direkt till de fristående skolorna.

Om du inte gjort ett aktivt val och ditt barn redan går i åk 6 på en fristående skola i Alingsås kommun förutsätts att ditt barn går kvar på den fristående skolan även i åk 7.

4.9. Mitt barn ska gå på skola i annan kommun, ska jag göra ett skolval?

Ja, även om ditt barn ska börja på skola i annan kommun i förskoleklass eller åk 7 måste du som vårdnadshavare aktivt gå in i e-tjänsten och välja "Avstå skolval". På nästa sida behöver du fylla i orsaken till att du avstår skolvalet genom att kryssa i alternativet annan kommun och skriver vilken skola ditt barn ska gå på i informationsrutan.

5. Skolbytesansökningar under läsåret

I Alingsås kommun ges möjlighet till skolbyten löpande under läsåret. En förutsättning för skolbytet är att plats finns på den önskade skolan. Finns inte möjlighet att ta emot eleven på önskad skola och eleven har en pågående skolplacering i kommunen erbjuds inte en annan skola utan eleven går kvar på nuvarande skola. Förutsatt att det är en skola nära hemmet.

Ett skolbyte kan påverka rätten till skolskjuts. Vid osäkerhet om ditt barns skolbyte påverkar skolskjutsen, ta kontakt med planeringsstrateg för skolskjuts innan ansökan görs.

5.1. Urvalskriterier för skolbyte och inflyttning till kommunen utanför skolvalet

Urvalskriterierna tillämpas endast om en skola inte kan ta emot alla elever och har sin utgångspunkt i Skollagen. I övriga fall sker placering alltid utifrån vårdnadshavarnas önskemål. Förtydligande för varje urvalskriterium finns i avsnitt 3.

Ordning	Urvalskriterium
1.	Barn/elever med skyddade personuppgifter
2.	Barn/elever med särskilda skäl
3.	Folkbokförda i Alingsås har förtur före barn/elever folkbokförda i annan kommun
4.	Syskonförtur (F-3)
5.	Barn/elever som flyttar in i kommunen har förtur före de som önskar skolbyte inom kommunen
6.	Relativ närhet
7.	Lottning

5.2. Inflyttning till kommunen under läsåret

Elever som flyttar in i kommunen har förtur före elever som ansöker om skolbyte inom kommunen. Plats erbjuds utifrån urvalskriterierna under punkt 5.1.

Skulle den önskade skolan inte kunna ta emot eleven, kommer eleven erbjudas plats på en annan skola nära hemmet. Elever som får nekande beslut får ett separat beslut hemskickat med information om hur överklagan kan ske. Om eleven bereds plats i annan än önskad skola framkommer det i det beslutet vilken skola eleven fått plats i.

Val av önskad skola kan påverka rätten till skolskjuts. Vid osäkerhet, ta kontakt med planeringsstrateg för skolskjuts innan ansökan görs.

6. Reservantagningslista

6.1. Efter skolvalet

Alla elever som inte fått plats på sin önskade skola under skolvalet, får ett skriftligt nekande beslut och hamnar automatiskt på en reservantagningslista som finns kvar fram till och med den 14 september.

- Vårdnadshavare till eleverna på reservlistan kontaktas löpande om plats blir ledig på den önskade skolan.
- Om vårdnadshavare får erbjudande och tackar nej plockas eleven bort från reservlistan och nästa elev på listan tillfrågas.
- Eleven kan stå med på reservlistor till olika skolor om man ansökt och prövats rätten till flera skolor.
- Reservantagningslistorna från skolvalet är giltiga fram till och med den 15 september samma år man påbörjar sin skolplacering. Därefter tas alla reservlistor bort och vårdnadshavaren får ansöka om skolbyte enligt avsnitt 5.

Skolval för läsår 26/27 tas reservlistan bort 15 september 2026.

Skolval för läsår 27/28 tas reservlistan bort 15 september 2027.

7. Beräkning av relativ närhet

7.1. Elever boende nära varandra

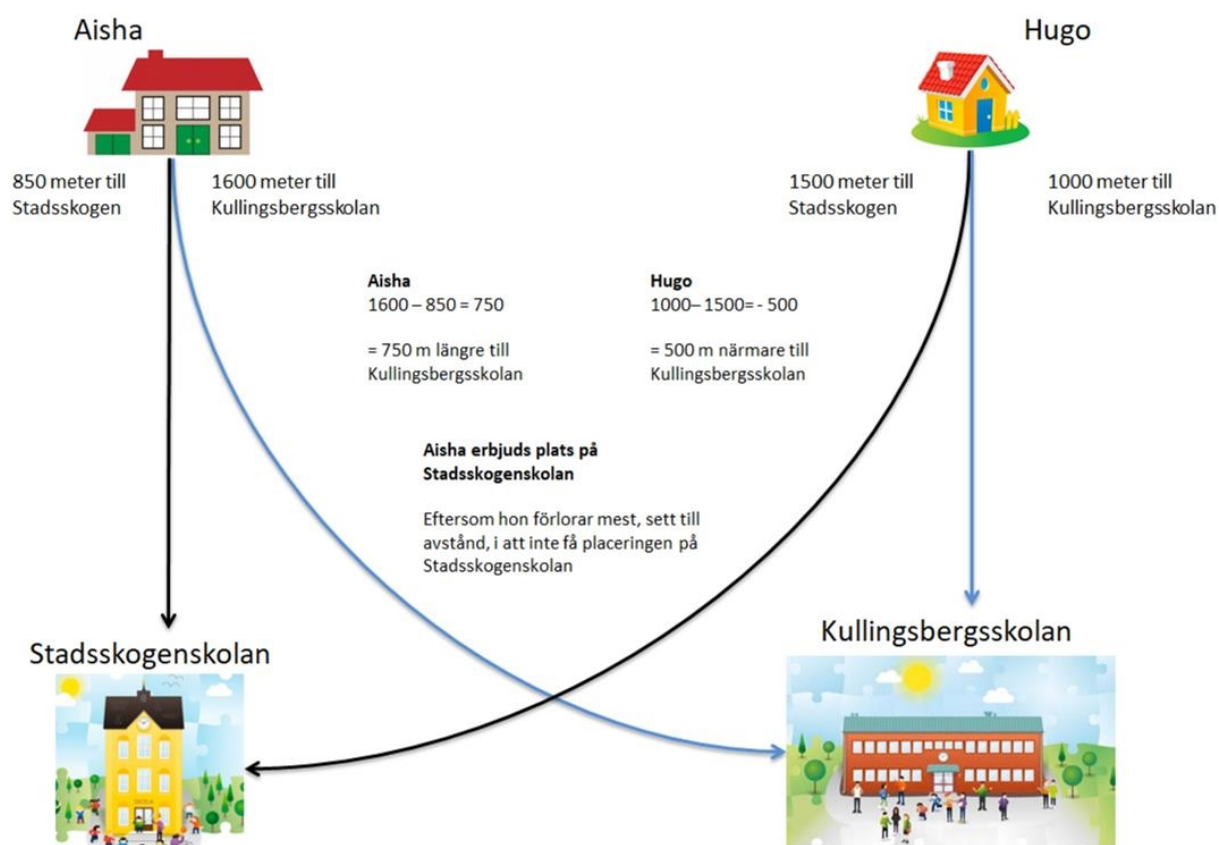
Aisha har sökt Stadsskogensskolan. Det är 850 meter mellan folkbokföringsadressen och Stadsskogensskolan. Aisha har Kullingsbergsskolan som närmaste alternativa skola. Det är 1600 meter till Kullingsbergsskolan. Den relativa närheten beräknas då genom att ta skillnaden mellan den närmsta skolan och den sökta skolan:

1600 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 850 meter (vald skola) = 750 meter. Aisha får då en urvalspoäng på 750 meter. Det innebär att det skulle vara 750 meter längre till den närmsta alternativa skolan, än den sökta skolan.

Hugo har också sökt Stadsskogensskolan. Det är 1500 meter mellan folkbokföringsadressen och Stadsskogensskolan. Hugo har också Kullingsbergsskolan som närmsta alternativ. Dit är det 1000 meter. Den relativa närheten beräknas då på samma sätt som för Aisha:

1000 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 1500 meter (vald skola) = - 500 meter. Hugo får då en urvalspoäng på minus (-) 500 meter. Det innebär att det är 500 meter närmare till Kullingsbergsskolan än Stadsskogensskolan.

Om Stadsskogensskolan endast kan erbjuda en plats, skulle Aisha erbjudas platsen. Det beror på att Aisha får 750 meter längre till den alternativa skolan, medan Hugo får 500 meter närmare till Kullingsbergsskolan, som är hans närmaste alternativ.

7.2. Elever boende längre ifrån varandra

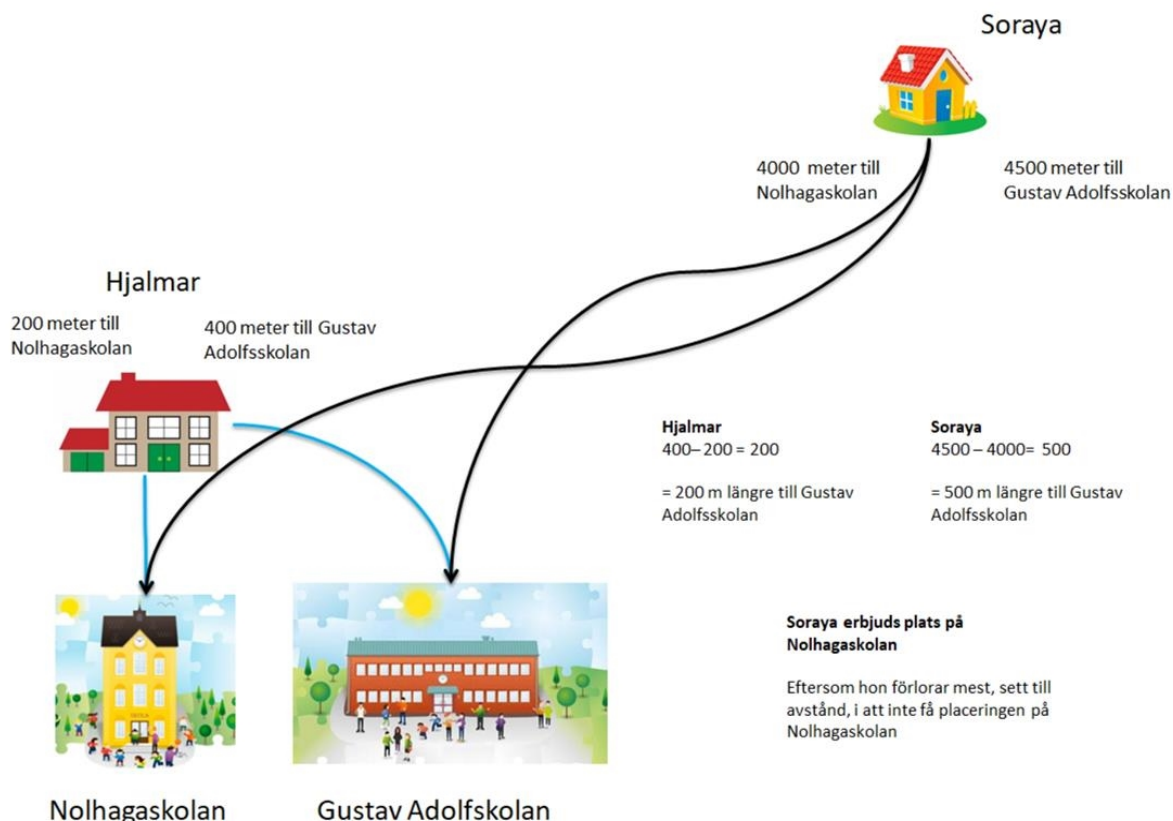
Hjalmar har sökt Nohagaskolan. Det är 200 meter mellan folkbokföringsadressen och Nohagaskolan. Hjalmar har Gustav Adolfsskolan som närmaste alternativ. Det är 400 meter till Gustav Adolfsskolan. Den relativa närheten beräknas då genom att ta skillnaden mellan den närmsta skolan och den sökta skolan:

400 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 200 meter (vald skola) = 200 meter. Hjalmar får då en urvalspoäng på 200 meter. Det innebär att det skulle vara 200 meter längre till den närmsta alternativa skolan, än den sökta skolan.

Soraya har också sökt Nohagaskolan. Det är 4000 meter mellan folkbokföringsadressen och Nohagaskolan. Soraya har också Gustav Adolfsskolan som närmsta alternativ. Det är 4500 meter. Den relativa närheten beräknas då på samma sätt som för Hjalmar:

4500 meter (närmaste skolan förutom vald skola) – 4000 meter (vald skola) = 500 meter. Soraya får då en urvalspoäng på 500 meter. Det innebär att det är 500 meter längre till Gustav Adolfsskolan än Nohagaskolan.

Om Nohagaskolan är full och endast en elev kan erbjudas plats, skulle Soraya erbjudas platsen. Det beror på att Hjalmar får 200 meter längre till skolan närmast hemmet (förutom valda skolan), medan Soraya får 500 meter längre till Gustav Adolfsskolan, som är hennes närmaste alternativ. Det spelar alltså ingen roll att Hjalmar bor närmast Nohagaskolan, eftersom det är relativ närhet som beräknas. Den elev som förlorar minst, sett till avstånd, nekats plats till förmån för eleven som får längre i avstånd till en alternativ skola nära hemmet.

Uppföljning av
delegationsbeslut läsåret
2024/2025

4

2025.197 BUN

Datum: 2025-08-19
Handläggare: Karin Berg
Diariennr: 2025.197 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning delegationsbeslut verksamhetsåret 24/25

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden har överlåtit viss beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande och tjänstepersoner enligt en av nämnden antagen delegationsförteckning, av vilken framgår vilka typer av beslut den/de delegerade kan fatta självständigt. Beslut som fattas genom delegering ska återrapporteras till den som gett delegering enligt Kommunallagen kap 6:40 och kap 7:8. Beslut enligt delegation redovisas till nämnden löpande vid varje sammanträde. I detta ärende följer barn- och ungdomsnämnden upp antalet redovisade delegationsbeslut från det senaste verksamhetsåret.

Förvaltningens yttrande

För verksamhetsåret 2024/2025 har sammanlagt 1352 delegationsbeslut fattats. Antalet meddelade delegationsbeslut har ökat de senaste åren bortsett från anställningsbeslut. Ökning av antal rapporterade beslut är tydligast för de ärenden som rör central administration vilket innefattar de beslut som är delegerade till förvaltningsledningen liksom personal vid förvaltningskontoret. Den beslutstyp som har ökat är framförallt nekande beslut i fråga om skolplacering utifrån vårdnadshavares önskemål. Läsåret 23/24 var det 77 nekande beslut och det senaste läsåret var det 146 beslut om nekande beslut avseende skolplacering. Antalet beslut som rektor beslutar på delegation är i nivå med föregående år. Beslut om anställning rör både för visstids- och tillsvidareanställningar.

I tabellen visas antal rapporterade delegationsbeslut de senaste tre läsåren.

	24/25	23/24	22/23
Central administration	726	757	670
Rektorer	367	352	352
Anställningar	259	121	352
Totalt	1352	1230	1374

Förvaltningens slutsats är att ökningen beror på förbättrade rutiner för dokumentation och återrapportering. Antalet barn och elever i verksamheten har över tid ökat varför det också är logiskt att antal delegationsbeslut ökar. Förvaltningen konstaterar i analysen av uppföljningen att arbetet med att utveckla rutiner för vissa beslutstyper, genomförda kompetensutvecklingsinsatser och en utvecklad digital hantering har gett önskad effekt.

Arbetet fortsätter med att förbättra beslutsfattarnas kunskaper och göra det enklare att dokumentera och rapportera, vilket skapar en ökad rättssäkerhet.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Beslutet ska skickas till

Samtliga chefer i barn- och ungdomsförvaltningen

Administrativa avdelningen

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Uppföljning frånvaro 24/25

5

2025.029 BUN

Datum: 2025-08-18
Handläggare: Christian Jerhov
Diariernr: 2025.029 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Redovisning frånvaro helår 2024/2025

Ärendebeskrivning

Enligt skollagen (2010:800) ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå kontinuerligt planera, följa upp, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3§ skollagen 2010:800). Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet följer skolorna inom barn- och ungdomsförvaltningen kontinuerligt upp elevers närvaro och frånvaro.

När en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn starta en utredning (7 kap. 19§ skollagen). När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Utifrån vad utredningen visar beslutar sedan rektor vid behov om en handlingsplan att arbeta utifrån för att främja elevens närvaro.

Frånvaron följs upp på huvudmannanivå i tre perioder under läsåret och terminsvis och rapporteras till barn- och ungdomsnämnden. I det här ärendet rapporterar barn- och ungdomsförvaltningen statistik för frånvaro för samtliga perioder och för hela läsåret 2024/2025 i Alingsås kommunala skolor. En uppföljning och en analys görs även av statistik avseende startade frånvaroutredningar.

Förvaltningens yttrande

Den totala närvaron ökar, vilket visar att det närvarofrämjande arbete som görs på skolorna har effekt. Det kan också vara en del i en nationell trend med högre skolnärvaro, men beroende på att nationell statistik saknas går det inte att säga säkert. Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå ett aktivt arbete på skolorna för att långsiktigt säkerställa hög närvaro och för att förebygga problematisk frånvaro.

Den mer omfattande frånvaron minskar något även om antalet elever med problematisk skolfrånvaro fortfarande bedöms som för högt. Från och med höstterminen 2025 påbörjas de riktade insatserna på högstadieskolorna när de nya socialpedagogerna startar upp sitt arbete. Särskilda och fördjupade uppföljningar av resultatet av socialpedagogernas arbete kommer att genomföras och rapporteras i detta ärende under kommande år.

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inga kostnader

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns. Barn- och ungdomsnämnden följer fortsatt utvecklingen av elevernas närvaro och frånvaro och arbetet med att utreda och åtgärda problematisk skolfrånvaro.

Helena Balte
Förvaltningschef

Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

ALINGSÅS

K O M M U N

Datum: 2025-08-18
Handläggare: Christian Jerhov
Diariernr: 2025.029 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Frånvaroanalys

Barn- och ungdomsförvaltningen

Läsåret 2024/2025

1. Elevers frånvaro

Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är ett av barn- och ungdomsnämndens prioriterade utvecklingsområden.

Elever i förskoleklassen, grundskolan och i den anpassade grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (skollagen 2010:800 7 kap. § 17). Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds, om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (skollagen 2010:800 7 kap. § 19a).

Utredningen ska visa på orsakerna till elevens frånvaro och i förekommande fall mynna ut i åtgärder för att elevens närvaro ska öka. Åtgärder och uppföljningar av åtgärder för en elev dokumenteras i en handlingsplan. Beroende på elevens behov kan handlingsplanen innehålla ett brett spektrum av olika åtgärder eller bestå av mer riktade insatser.

Som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen (2010:800) genomförs en uppföljning av elevers frånvaro på skolenhetsnivå tre gånger per läsår. Skolenheterna följer i sitt systematiska kvalitetsarbete även upp resultatet avseende hela läsåret. Mätperioderna är följande:

Mätperiod 1: Skolstartsdagen till och med fredag v. 43.

Mätperiod 2: Måndag v. 44 till och med fredag v. 8.

Mätperiod 3: Måndag v. 9 till och med skolavslutningen.

I analysarbetet följs elevers frånvaro i fyra frånvarointervall räknade i procent: 0-14,9, 15-24,9, 25-49,9 och 50-100 procent.

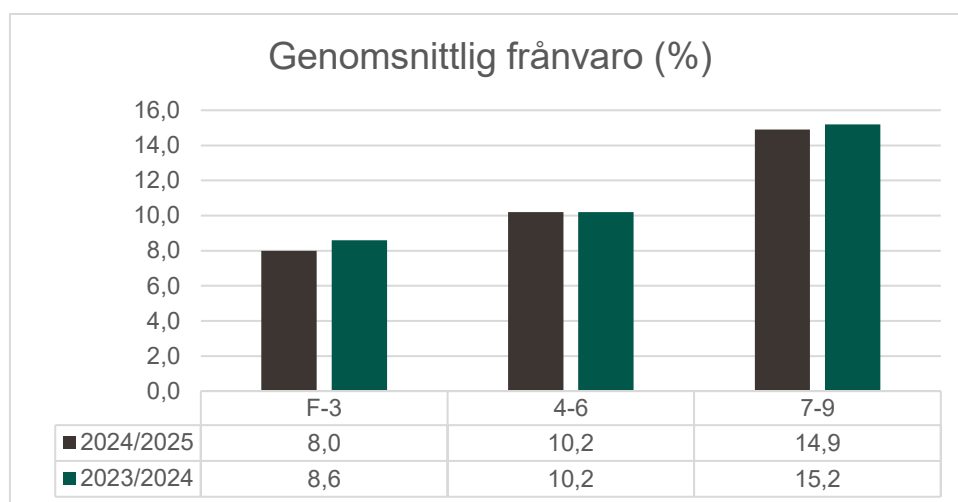
Skolfrånvaro består av alla sorters frånvaro, både anmäld och oanmäld. Till frånvaro räknas när eleven är borta del av lektion, hela lektioner och hela skoldagar som eleven borde varit på enligt schemaläggningen.

Huvudmannens samlade rapportering av frånvaro görs en gång per termin. Uppföljningen efter höstterminens slut innefattar statistik för mätperiod 1 och för hela höstterminen. Uppföljningen efter vårterminens slut innefattar samtliga mätperioder och hela läsåret.

1.1. Genomsnittlig frånvaro läsåret 2024/2025

Från och med läsåret 2024/2025 används ett nytt sätt att följa frånvarostatistiken. Datan grundar sig, på samma sätt som tidigare, på de registreringar av elevernas närvaro och frånvaro som görs i systemet Skola24 men statistiken sammanställs på ett annat sätt.

För att öka jämförbarheten med riket och andra kommuner, i de fall dessa publiceras av olika myndigheter eller organisationer, görs uppföljningen i form av ett mått på den genomsnittliga frånvaron mätt i procent av tiden som eleven ska delta i undervisning. Statistiken finns i dagsläget inte tillgänglig uppdelad på flickor respektive pojkar.

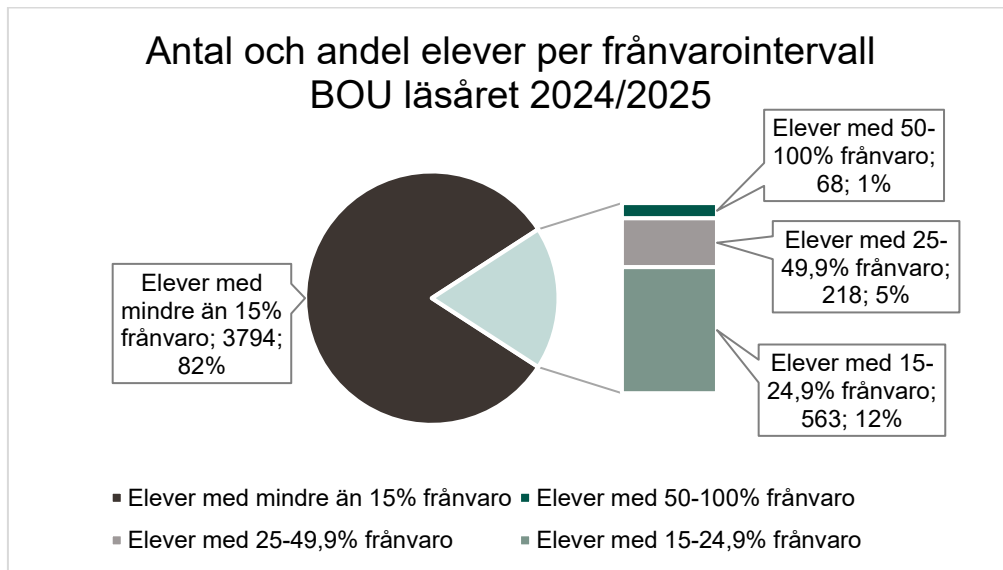

Den genomsnittliga frånvaron per elev följs upp för andra läsåret i rad. Det finns ingen möjlighet att jämföra längre bakåt i tiden.

Frånvaron minskar något i F till 3 och i årskurs 7 till 9, medan den är oförändrad i årskurs 4 till 6.

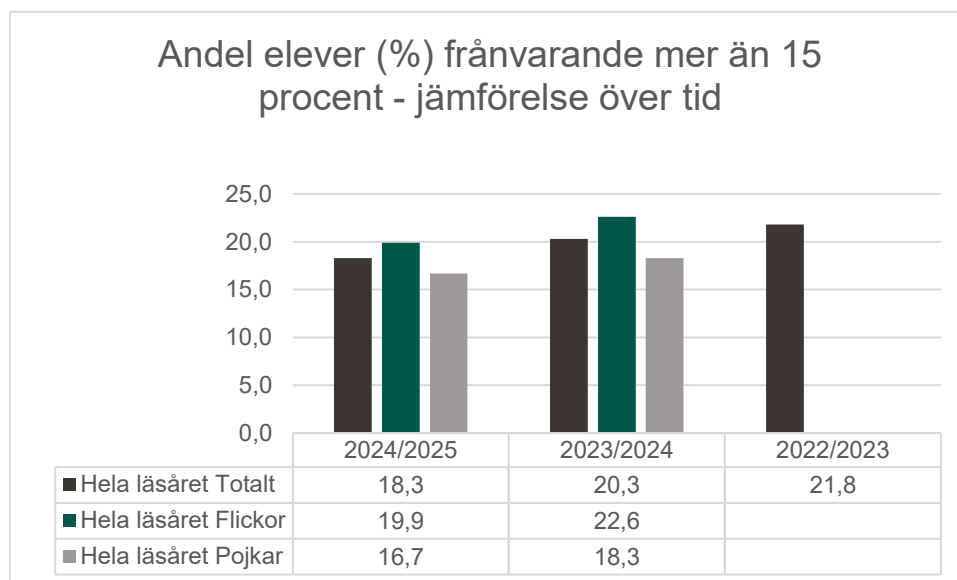
1.2. Frånvaro per frånvarointervall hela läsåret 2024/2025

Nedanstående redovisning av frånvaro grundar sig på siffror uttagna ur Skola24 på skolenheterna. Skolenheterna har sedan rapporterat in sin statistik vilken sammanställs på huvudmannanivå inför detta ärende. Statistiken har samlats in på samma sätt under flera år varför jämförelser två år tillbaka i tiden är möjliga att göra.

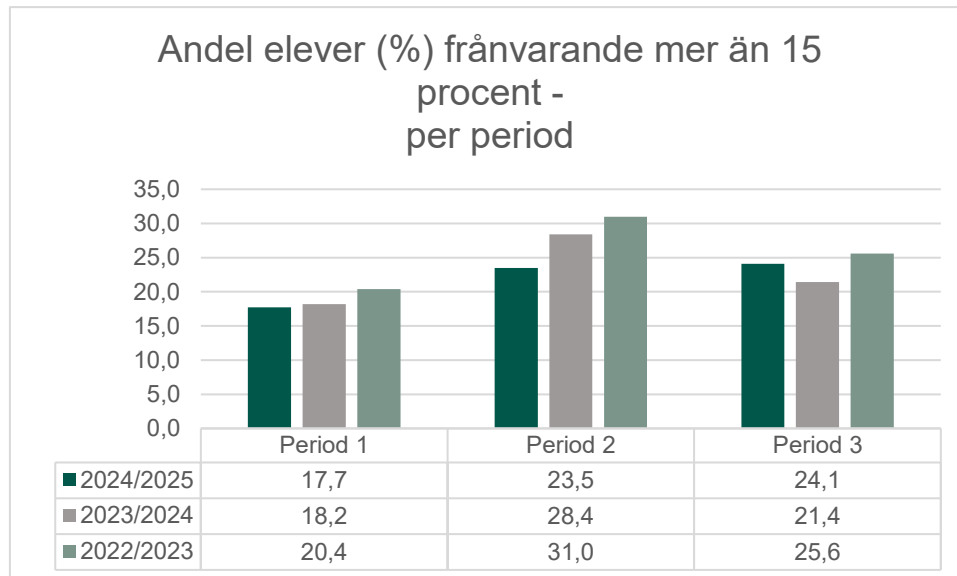
Även utifrån detta statistiska underlag syns minskad frånvaro jämfört med föregående läsår. Andelen elever som var frånvarande mindre än 15 procent har ökat, från 79,7 procent läsåret 2023/2024 till 81,7 procent läsåret 2024/2025. Följaktligen har andelen elever som hade en högre frånvaro än 15 procent minskat från 20,3 procent till 18,3 procent.

1.2.1 Andelen elever frånvarande mer än 15 procent per läsår – jämförelse mellan flickor och pojkar

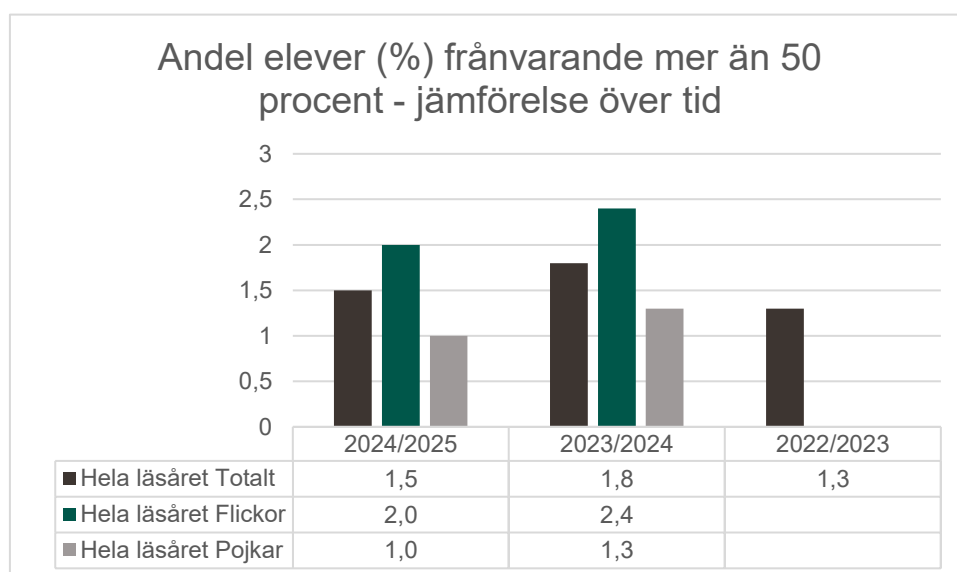
Andelen elever som är frånvarande mer än 15 procent sjunker för såväl flickor som pojkar. Med utgångspunkt i detta sätt att sammanställa statistiken är frånvaron högre bland flickor än pojkar (för läsåret 2022/2023 saknas könssuppdelad statistik).

1.2.2 Andelen elever frånvarande mer än 15 procent – jämförelse mellan perioder jämförelse över tid

Den positiva utvecklingen av närvaron som syns avseende helåret och period 1 och 2 läsåret 2024/2025 syns inte i period 3. Istället är andelen elever som är frånvarande mer än 15 procent högre än föregående år och högre än under period 2. Om detta beror på naturliga variationer eller om det är ett tecken på att minskningen i frånvaron som syns i helårsuppföljningarna bromsar in under slutet av läsåret 2024/2025 går inte att bedöma.

1.2.3 Andelen elever frånvarande mer än 50 procent – jämförelse över tid

Andelen elever som är frånvarande mer än 50 procent minskar mellan läsåren 2023/2024 och 2024/2025. Minskningen syns såväl för flickor som för pojkar.

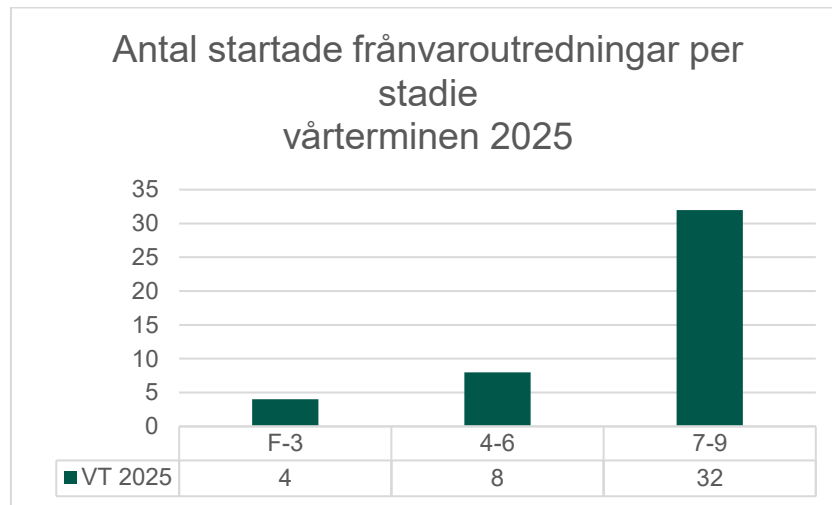
På lång sikt förväntas en lägre total frånvaro resultera i en minskning av antalet elever som utvecklar en problematisk skolfrånvaro. I och med den totalt sett minskande frånvaron är det därför av extra vikt att följa andelen elever med mer än 50 procents frånvaro.

1.3. Inledda frånvaroutredningar

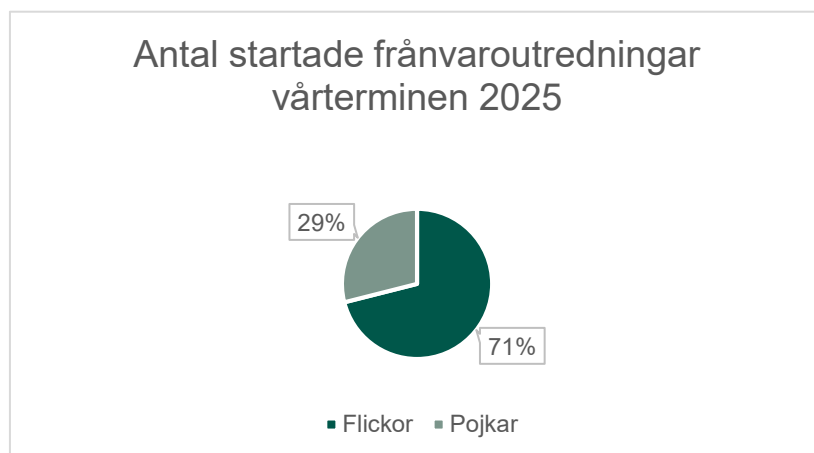
Innan en frånvaroutredning påbörjas sker ett arbete enligt en rutin där mentor/klasslärare tar kontakt och för samtal med elevens vårdnadshavare och i förekommande fall även med eleven, i syfte att bedöma om frånvaron behöver utredas. Detta är det första steget i arbetet, men det är också en viktig tidig insats. Mycket av den frånvaro som skulle kunna utvecklas till problematisk på sikt kan förebyggas genom tidiga insatser. Det kan också vid de tidiga samtalen framkomma att det är obehövligt med en frånvaroutredning. Exempel på fall där det är obehövligt med en frånvaroutredning är vid beviljade ledigheter och sjukdomsperioder där det är uppenbart att det inte finns någon koppling till förhållanden i framförallt skola eller hem, till exempel enstaka tillfällen med influensa. Detta är en bedömning som görs av rektor.

Barn- och ungdomsnämnden har tidigare följt antalet elever som har problematisk skolfrånvaro genom sammanställningar av pågående handlingsplaner för ökad närvaro. Enligt 7 kap. § 19a i skollagen (2010:800) ska rektorn, när en utredning om en elevs frånvaro har inletts, se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Vikten av att detta görs har påpekats av kommunrevisionen i en granskning av barn- och ungdomsnämndens uppföljning av skolplikt och frånvaro i grundskolan genomförd under 2024. Med anledningen av revisionens rekommendationer har ett nytt system för anmälan till huvudmannen utarbetats och prövats under hösten 2024.

Systemet används fullt ut från och med vårterminen 2025. I detta ingår att barn- och ungdomsnämnden vid varje sammanträde får meddelande om antalet anmälningar om startade frånvaroutredningar under närmast föregående månad, utöver att statistik presenteras i detta ärende. Från och med läsåret 2025/2026 kommer statistik avseende startade frånvaroutredningar för hela läsåret att kunna presenteras.

Under vårterminen 2025 startades 44 utredningar om frånvaro. Majoriteten av dessa gäller elever i högstadiet.

Av de 44 startade utredningarna avser 71 procent flickor och 29 procent pojkar.

Såväl fördelningen mellan elevernas ålder som mellan flickor och pojkar svarar mot det övergripande mönstret i frånvarostatistiken som helhet. Omfattningen av den problematiska skolfrånvaron, som kräver att en utredning genomförs, ökar med stigande ålder med en tydlig övervikt av antalet flickor.

1.4. Slutsatser

Den totala närvaron ökar, vilket visar att det närvarofrämjande arbete som görs på skolorna har effekt. Det kan också vara en del i en nationell trend med högre skolnärvaro, men beroende på att nationell statistik saknas går det inte att säga säkert. Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå ett aktivt arbete på skolorna för att långsiktigt säkerställa hög närvaro och för att förebygga problematisk frånvaro.

Den mer omfattande frånvaron minskar något även om antalet elever med problematisk skolfrånvaro fortfarande bedöms som för högt. Från och med höstterminen 2025 påbörjas de riktade insatserna på högstadieskolorna när de nya socialpedagogerna startar upp sitt arbete. Särskilda och fördjupade uppföljningar av resultatet av socialpedagogernas arbete kommer att genomföras och rapporteras i detta ärende under kommande år.

Uppföljning av anmälningar om kränkande behandlingar läsåret 2024/2025

6

2025.193 BUN

Datum: 2025-08-18
Handläggare: Christian Jerhov
Diariernr: 2025.193 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning av anmälningar om kränkande behandling läsåret 2024/2025

Ärendebeskrivning

Diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800) reglerar förskolans och skolans skyldigheter avseende såväl förebyggande arbete som att vidta åtgärder när diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ägt rum.

Enligt skollagen 6 kap. 10 § är all personal inom förskola och skola skyldig att anmäla om ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling till rektorn. En rektor som i sin tur får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor ansvarar för att händelsen utreds och att det i förekommande fall vidtas åtgärder för att förhindra att den kränkande behandlingen upprepas.

Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet följer barn- och ungdomsnämnden upp antalet anmälningar som inkommit till huvudmannen varje verksamhetsår.

Förvaltningens yttrande

Under läsåret 2024/2025 inkom 1 559 anmälningar där ett barn eller en elev ansett sig vara utsatt för kränkande behandling. Antalet anmälningar har ökat över tid vilket hittills varit en förväntad utveckling då implementeringsinsatser avseende rutinerna för anmälningarna har genomförts under flera år. Ökningen av antalet anmälningar mellan läsåren har dock minskat de senaste åren vilket bedöms betyda att implementeringsfasen i arbetet är över. Detta gäller främst anmälningar inom skola. I förskolan är antalet anmälningar fortfarande att betrakta som lågt och fortsatta implementeringsinsatser bedöms behövas.

14 av anmälningarna rörde förskola och resterande avsåg förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola. Av integritetsskäl redovisas ingen nedbruten statistik för förskolan.

Andelen pojkar var 64 procent (avser den elev som blivit utsatt). Även avseende de som utsätter andra elever är pojkarna i stor majoritet (85 procent).

Antal anmälningar per läsår					
	2024/2025	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021
Totalt	1 559	1 513	1 441	1 030	967
Varav förskola	14	12	6	15	20
Andel flickor	33 %	32 %	29 %	31 %	..
Andel Pojkar	64 %	65 %	70 %	66 %	71 %
Annat/eller uppgift saknas	3 %	2 %	1 %	3 %	..

Flest anmälningar inkommer i årskurs F till 6 med 1 259 anmälningar medan 286 anmälningar inkom avseende elever i årskurs 7 till 9. Även räknat i antalet anmälningar per 100 elever är anmälningar vanligare i årskurs F till 6 (38 anmälningar/100 elever) än i årskurs 7 till 9 (21 anmälningar/100 elever).

I nio procent av fallen har rektor efter utredning bedömt att händelsen inte utgjort kränkande behandling. Motsvarande andel läsåret 2023/2024 var sex procent och årets dessförinnan var andelen åtta procent.

23 anmälningar har rört händelser där barn eller elever har upplevt sig kränkta av personal. Dessa ärenden hanteras, utöver att de utreds som kränkningsärenden, av ansvarig chef. Antalet är på en något högre nivå än närmast föregående år (15 st.).

De vanligaste tillvägagångssätten för kränkningar är fysiska och verbala kränkningar där de fysiska är allra vanligast. Trakasserier (kränkningar som har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna enligt diskrimineringslagen 2008:657) och psykosociala kränkningar är de former som vanligast förekommer vid sidan om fysiska och verbala kränkningar. Sexuella trakasserier har förekommit i 27 ärenden under läsåret 2024/2025. Närmast föregående år var det 26 ärenden som bedömdes som sexuella trakasserier.

I fråga om var händelserna sker visar uppföljningen att de anmälda händelserna sker på ett stort antal olika platser. Händelser sker på skolgården, i korridorer, andra inomhusytor och i klassrummen. Det förekommer också anmälningar av händelser i idrottssalen, omklädningsrum och i matsalen. Även på fritidshemmet anmäls händelser. Anmälningar om händelser kopplade till sociala medier är få och förekommer bara i en liten del av samtliga anmälda händelser (cirka en procent) vilket är samma nivå som närmast föregående läsår.

Inför läsåret 2024/2025 implementerades en ny mall och instruktion för enheternas årliga planer mot kränkande behandling. Uppföljningar av samtliga enheters planer i förhållande till lagstiftarens krav genomfördes under höstterminen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljningen visade att den nya mallen i huvudsak fungerade som avsett. Några ytterligare mindre justeringar i mallen och instruktionerna har genomförts inför läsåret 2025/2026. Uppföljning av samtliga enheters planer för läsåret 2025/2026 genomförs under höstterminen 2025.

Utbildningsinsatser till rektorer avseende rutiner för hanteringen av anmälda fall av kränkande behandling och hur dokumentationen ska ske har genomförts under hösten 2024. Enheternas rutiner för hanteringen av fall av kränkande behandling har följts upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Under läsåret 2024/2025 har även uppföljningar av dokumentationen i en stor mängd rapporterade ärenden gjorts och återkoppling och stöd har getts till rektorer i syfte att kvalitetssäkra dokumentationen. Under året har en positiv utveckling syns i hur dokumentationen upprättas och kvaliteten bedöms ha ökat.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns

Helena Balte
Förvaltningschef

Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Anpassad grundskolas lärmiljöer och inre organisation

7

2025.196 BUN

Datum: 2025-08-20
Handläggare: Christian Jerhov
Diariennr: 2025.196 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Anpassad grundskolas lärmiljöer och inre organisation

Ärendebeskrivning

Som en del i huvudmannens kontinuerliga uppföljning av utbildningen i de olika skolformerna rapporteras i detta ärende om anpassad grundskolas lärmiljöer och inre organisation avseende läsåret 2024/2025. Uppföljningar görs av elevantal, lärartäthet, lärarnas utbildningsnivå, de anpassade grundskolornas inre organisation, lärmiljöer och undervisning.

Anpassad grundskola är till för elever som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan och som minst ska uppfyllas.

Resultaten av utbildningen i anpassad grundskola, analyser av måluppfyllelse och kvalitet och i förekommande fall förslag på framtidsytande utvecklingsarbete redovisas i huvudmannens verksamhetsuppföljning.

Förvaltningens yttrande

Elevantalet i anpassad grundskola i Alingsås kommun är tämligen stabilt över tid. En något lägre andel av det totala antalet elever i åldersgruppen går i anpassad grundskola i Alingsås kommun än i riket. En utökning av anpassad grundskolas målgrupp sker höstterminen 2028 då anpassad grundskola, på samma sätt som grundskolan, blir tioårig. Andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning är hög och antalet elever per lärare är lägre i Alingsås kommun än i riket som helhet.

Undervisningen i anpassad grundskola är ofta integrerad med omsorg. Eleverna har olika behov av en anpassad undervisning och olika behov av omsorg och omvårdnad. Lärmiljöerna är anpassade och tillgängliga, bland annat utifrån olika behov beroende på elevernas olika funktionsnedsättningar.

I det framtidsytande arbetet med förutsättningarna för anpassad grundskola behövs bland annat ett ökat fokus på att undervisande lärare har rätt lärarlegitimation för sitt uppdrag och att de resursfördelningsmodeller som används är anpassade så att planeringsförutsättningarna för rektorerna och skolenheterna är långsiktigt stabila.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns

Beslutet ska skickas till

Johan Forsstrand – verksamhetschef

Helena Balte
Förvaltningschef

Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Anpassad grundskolas lärmiljöer och inre organisation

Diarienummer: 2025.196 BUN

Datum: 2025-08-18
Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Innehåll

1.	Inledning	3
1.1.	Anpassad grundskola	3
2.	Förutsättningar och organisation.....	4
2.1.	Elevantal och personaltäthet i anpassad grundskola	4
2.2.	Personal och befattningar	5
3.	Anpassad grundskolas lärmiljöer, undervisning och inre organisation	6
4.	Sammanfattande analys.....	7

1. Inledning

Föreliggande rapport beskriver Alingsås kommuns anpassade grundskolor under läsåret 2024/2025.

Resultaten av utbildningen i anpassad grundskola, analyser av måluppfyllelse och kvalitet och i förekommande fall förslag på framtidsytande utvecklingsarbete för att utveckla resultaten redovisas i huvudmannens verksamhetsuppföljning.¹

1.1. Anpassad grundskola

Barn som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan och som minst ska uppfyllas, ska tas emot i anpassade grundskolan (SL 2010:800 7 kap. 5 §). En elev som är mottagen i anpassad grundskola kan få sin utbildning inom grundskolan. Detta benämns som att eleven är *integrerad*. För integrerade elever gäller dock fortfarande i huvudsak bestämmelserna för anpassad grundskola.

Det finns ingen motsvarande skolform som förskoleklass inom de anpassade skolformerna. Eleverna går i förskoleklass tillsammans med elever som ska börja grundskola alternativt går kvar ett år i förskola för att sedan starta direkt i anpassad grundskolas årskurs 1.

Från och med höstterminen 2028 blir den anpassade grundskolan tioårig. Motsvarande förändring görs även för grundskolan. Förändringen är på flera sätt positiv för eleverna i anpassad grundskola i och med att de kan börja fullgöra skolplikten utan att först gå i förskoleklass (förskoleklassen avskaffas som skolform i och med införandet av en tioårig grundskola och anpassad grundskolan) och istället gå direkt från förskola till anpassad grundskola. Målgruppen och elevunderlaget för anpassad grundskola ökar med en årskull, något som behöver beaktas i planeringen framåt, men som inte förväntas påverka organisationen i någon större utsträckning. Förändringen ändrar också delvis förutsättningarna för de utredningar som genomförs inför mottagande. För att en elev ska mottas i anpassad grundskola redan till (nya) årskurs 1 behöver samtliga utredningar genomföras under tiden barnet går i förskola. Under ett barns tid i förskola ansvarar regionen för att detta genomförs. En dialog med regionen om hur förändringen i skollagstiftningen påverkar arbetet med utredningar inför mottagande kommer att inledas under hösten 2025.

Anpassad grundskola har en läroplan som i vissa delar (kapitel 1, 2 och 4 (fritidshemmet)) är likalydande med grundskolans läroplan (Lgr22). Kursplanerna skiljer sig dock.

¹ De framtidsytande inriktningarna i huvudmannens verksamhetsuppföljning för 2025 för utveckling av utbildningen i anpassad grundskola är att utveckla undervisningen så att eleverna ges möjligheter att nå högre kunskapsnivåer och att utveckla den "röda tråden" i utbildningen mellan årskurs 1 till 6 och 7 till 9.

Anpassade grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden, eller en kombination av dessa. Utbildning inom ämnesområden är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner (SL 2010:800 11 kap. 5 §).

Om en elev läser ämnen är dessa följande: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik. En elev kan också läsa ämnet modersmål. Ämnesområdena är estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter och verklighetsuppfattning.

Elever som läser ämnen ska, om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det, få betyg (i årskurs 6 till 9). Alla elever ska få ett intyg om den utbildning de gått igenom och om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det, ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme som avser elevens möjlighet att bedriva studier (SL 2010:800 11 kap.).

Elever har rätt till fritidshem till och med 12 års ålder medan äldre elever istället har rätt till korttidstillsyn (KTS) enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387 9 §). Eleverna på Noltorpsskolan har sin fritidshemsvistelse där. KTS bedrivs integrerat på Nohagaskolan av personal anställda av vård- och omsorgsförvaltningen.

2. Förutsättningar och organisation

I Alingsås kommun finns två skolenheter som bedriver anpassad grundskola. Dessa finns på Noltorpsskolan och Nohagaskolan. Anpassad grundskola på dessa skolor är egna skolenheter med en rektor per skolenhet.

2.1. Elevantal och personaltäthet i anpassad grundskola

Elevantal 15 oktober	2024/2025	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021
Totalt	39	39	43	44	48
Flickor	12	12	12	15	17
Pojkar	27	27	31	29	31

Antalet elever har minskat något över tid. 2024/2025 gick 22 elever på Noltorpsskolan och 15 elever gick på Nohagaskolan. Två elever på mellanstadiet gick integrerade på andra skolor.

Andelen elever i anpassad grundskola i Alingsås kommun, i förhållande till det totala antalet elever i grundskola, var 15 oktober 2022 (året med det senast kända värdet) 0,8 procent vilket är lägre än genomsnittet för samtliga kommuner i riket, som 2022 var 1,1 procent.

Antal elever per lärare 15 oktober	2024	2023	2022	2021	2020
Alingsås kommun	3,5	3,7	3,4	3,8	3,4
Riket	4,3	4,2	4,2

Antalet elever per lärare är lägre i Alingsås kommun än i riket som helhet.

2.2. Personal och befattningar

För att bedriva undervisning inom anpassad grundskola krävs legitimation. Legitimation för undervisning i anpassad grundskola ges till lärare med en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning och en förskollärary- eller lärarexamen (olika krav beroende på årskurs och om undervisningen sker i ämnen eller ämnesområden).

I Alingsås kommuns anpassade grundskolor finns andra personalkategorier än lärare. I det pedagogiska arbetet med eleverna deltar också elevassistenter. Elevassistenterna har också en viktig del i arbetet med elevernas omsorg. För eleverna i anpassad grundskola ska det också finnas elevhälsa (på samma sätt som i grundskolan) som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Det finns ingen nationell statistik för andelen lärare i anpassad grundskola med legitimation utan de jämförelser som kan göras avser istället personal med en pedagogisk högskoleutbildning. I de anpassade grundskolorna finns personal med såväl förskollärary- som lärarutbildning eller utbildning till lärare i fritidshem.

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, andel (%), 15 oktober	2024	2023	2022	2021	2020
Alingsås	99,4	88,0	82,0	75,7	82,1
Riket	86,1	85,7	85,0	85,2	84,4

Andelen anställda (räknat i heltidstjänster) med pedagogisk högskoleexamen i Alingsås kommuns anpassade grundskolor är högre än i riket som helhet. Det finns en ganska stor variation i andelen över tid vilket bedöms bero på det förhållandevis låga antalet individer som ingår i statistiken.

3. Anpassad grundskolas lärmiljöer, undervisning och inre organisation

Eleverna på såväl Noltorpsskolan som på Nohagaskolan är fördelade i åldersblandade grupper, med elever som läser enligt samma kursplaner (ämnen eller ämnesområden). Anpassningar av organisationen görs inför varje nytt läsår, utifrån elevantal, elevernas förutsättningar och behov.

I anpassad grundskola är undervisningen ofta integrerad med omsorg. Eleverna har olika behov av en anpassad undervisning och olika behov av omsorg och omvårdnad. En styrka i skolformen anpassad grundskola är att det finns stora möjligheter att anpassa utbildningen efter elevernas olika behov. Det är dock viktigt att upprätthålla ett tydligt fokus på undervisning och på elevernas kunskapsutveckling.

Två gånger per läsår sambedömer lärarna elevernas kunskaper utifrån bedömnings- och betygskriterier i kursplanerna. Kvalitetssäkrade bedömningar ger förutsättningar för undervisning av god kvalitet. I varje klassrum tydliggörs de mål från läroplanen som eleverna arbetar med. Målen kan tydliggöras genom bildstöd, med tecken som stöd eller genom konkreta föremål. Eleverna är delaktiga i att påverka hur undervisningen sker. Läroplanens alla mål och innehåll finns dokumenterade i ett årshjul. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet genomförs regelbundna uppföljningar av undervisningen, ibland varje dag eller vecka, men minst sex gånger per år.

God undervisning i anpassad grundskola förutsätter tydliga och tillgängliga lärmiljöer. AKK (Alternativ och Kompletterande Kommunikation)², bildstöd och tecken är vanligt förekommande. För elever med fysiska funktionsnedsättningar är klassrummen anpassade genom generösa ytor och höj- och sänkbara bord. För elever med hörselnedsättningar är

² Alternativ och kompletterande kommunikation, AKK, stödjer kommunikation mellan människor. Alla kan inte tala, men alla kan kommunicera på något sätt. AKK ger omgivningen, barn och elever i behov av kommunikationsstöd möjlighet att förstå varandra, uttrycka känslor, åsikter och tankar. AKK kan användas tillsammans med, eller helt ersätta talat språk. <https://www.spsm.se/stod-och-rad/sprak-och-kommunikation/alternativ-och-kompletterande-kommunikation/>

Ljudmiljön dämpad. För elever med synnedsättningar är ljusmiljön anpassad och tillgång finns till olika hjälpmedel.

Ytterligare en viktig del i utbildningen i anpassad grundskola är samverkan med andra myndigheter. Samverkan sker med socialtjänsten, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och med regionens habilitering. I samband med denna samverkan ges även visst stöd till elevernas vårdnadshavare i myndighetskontakter.

4. Sammanfattande analys

Med utgångspunkt i genomförd uppföljning av anpassade grundskolans lärmiljöer och inre organisation syns främst följande utvecklingsområden.

Noltorpsskolans anpassade grundskola behöver förbereda sig för de förändringar som följer av att anpassad grundskola blir tioårig och att eleverna därmed vanligen startar sin skolgång det år de fyller sex år. Förändringar kan behövas gällande såväl lärmiljöer som inre organisation. För barn- och ungdomsförvaltningen rör förändringen även rutinerna för utredningar inför mottagande i anpassad grundskola.

Arbetet för att öka andelen undervisande lärare med rätt legitimation och behörighet behöver fortgå. Även om en hög andel av de undervisande lärarna har en pedagogisk högskoleexamen är andelen lärare med adekvat legitimation inte tillräcklig. Det har hittills varit svårt att rekrytera nya lärare med rätt legitimation. Vidareutbildning av befintlig personal pågår och behöver fortsätta. Utmaningen är uppmärksammas och hanteras vidare i barn- och ungdomsförvaltningens långsiktiga arbete med strategisk kompetensförsörjning.

Variationen i olika elevers förutsättningar och behov är stor i anpassad grundskola. Gällande resursfördelningsmodell utgår från denna variation och det finns därför även tydliga skillnader i elevpengen mellan olika elevkategorier. Dessa förutsättningar skapar tillsammans ett behov av kontinuerliga organisatoriska anpassningar, något som i sin tur kan skapa svårigheter i att skapa en långsiktigt stabil och hållbar organisation, exempelvis rörande grupp sammansättningar och personalkontinuitet. Utmaningen är uppmärksammas och hanteras vidare i den översyn av befintlig resursfördelningsmodell som ska genomföras utifrån beslut i barn- och ungdomsnämndens genomlysning.

Uppföljning Regelbunden
tillsyn,
Montessoriföreningen
Asken

8

2025.138 BUN

Datum: 2025-08-22
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariennr: 2025.138 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Asken

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen, enligt skollagens 26 kap. 4§. Vid tillsyn av de fristående förskolorna i Alingsås kommun granskar kommunen om de fristående huvudmännen lever upp till författningarnas krav. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplan för förskolan. Under höstterminen 2024 har en regelbunden tillsyn genomförts på Montessoriförskolan Asken enligt den tidsram för regelbunden tillsyn som är satt hos barn- och ungdomsförvaltningen. Barn och ungdomsnämnden beslutade (2025-02-18 § 12) inom ramen för den tillsyn som gjordes under hösten 2024 av förskolan att förelägga Montessoriförskolan Asken att åtgärda brister inom områdena: ägar- och ledningsprövning, ekonomi och systematiskt kvalitetsarbete. I detta ärende redovisas uppföljning utifrån nämndens föreläggande.

Beredning

Det framkom vid den regelbundna tillsynen att montessoriförskolan Asken saknar insikt hos ägar- och ledningskretsen vilket synliggjordes i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och under intervjun med huvudmannen.

Uppföljningen som genomfördes under våren 2025 har genomförts genom intervju av den nytillsatta ordföranden samt med den styrelsemedlem som rapporterats inneha förskollärarlegitimation. I uppföljningsärendet har material även inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på nya medlemmar i ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Områden med konstaterade brister vid regelbunden tillsyn hösten 2024

- Huvudman, ägar- och ledningsprövning
 - Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för huvudmannens förutsättningar gällande insikt och lämplighet.

Uppföljning av föreläggandet visar på att huvudman åtgärdat bristen i ägar- och ledningskretsen genom att ta in ny ordförande och sekreterare. En av styrelsemedlemmarna har förskollärarlegitimation och under intervjun har det framkommit att insikt finns i ägar- och ledningskretsen gällande skollag och dess författningar. Bristen anses åtgärdad och tillsynen avslutas inom området ägar- och ledningskretsen.

- Systematiskt kvalitetsarbete
 - Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för systematiskt kvalitetsarbete.

Uppföljningen visar att det fortsatt saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. I och med att nya styrelsemedlemmar tillträtt och det finns en person med förskollärarlegitimation anser barn- och ungdomsförvaltningen att det finns förutsättningar för

att skapa en bra rutin och dokumentation kring det systematiska kvalitetsarbetet. Föreläggandet kring det systematiska kvalitetsarbetet kvarstår och följs upp under hösten 2026.

- Huvudman, ekonomiska förutsättningar
 - Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för de ekonomiska förutsättningarna.

Uppföljning av föreläggandet visar på att ny huvudman har gjort en plan för hur den ekonomiska situationen ska följas upp och säkerställa att det finns ekonomisk balans enligt beslut.

Åtgärd av bristen anses påbörjad och kommer följas upp enligt tidigare beslut om föreläggande genom att huvudman skickar in kommande årsredovisningar för att visa en ekonomi i balans till barn- och ungdomsförvaltningen.

Redovisning av åtgärder

Redovisning ska ske genom att huvudman skickar in dokumentation enligt föreläggande i e-tjänsten för tillsynshandläggning för huvudman senast 30 september 2026.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslut om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10§ tredje stycket skollagen. Beslut om föreläggande kan enligt 28 kap. 2 och 18§ skollagen inte överklagas.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Tillsynsrapporten för Montessoriföreningen Asken godkänns.

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun beslutar att förelägga Montessoriföreningen Asken, enligt 26 kap. 10§ skollagen att fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen genom att:

Vidta åtgärder för att följa skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete genom att:

- dokumentera, följa upp och analysera och utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och beslut om utvecklingsområden som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. 4 kap. 3-6 §§ skollagen och 2.6 Lpfö 18

Beslutet ska skickas till

Madeleine Säljö, Montessoriföreningen Asken

Helena Balte
Förvaltningschef
Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg
Helena Balte,

Uppföljning Regelbunden tillsyn

Montessoriföreningen Asken

Dokumentinfo: Tillsynsrapport
Diarienummer: 2025.138 BUN

Tillsynshandläggare: Louisa Asterfjord
Datum: 2025-09-16

HUVUDMAN	3
ÄRENDET	3
OM ÄRENDET	3
KORT OM VERKSAMHETEN	3
GRANSKNINGSOMRÅDEN	3
Områden med konstaterade brister vid regelbunden tillsyn hösten 2024	3
BESLUT	4
FÖRELÄGGANDE	4
Redovisning av åtgärder	5
MOTIVERING AV BESLUTET	5
Föreläggande	Fel! Bokmärket är inte definierat.
BARN- OCH UNGDOMSFÖRVALTNINGENS BEDÖMNING	5
Ägar- och ledningsprövning	5
Ekonomi	6
Rättslig reglering	6

Huvudman

Montessoriföreningen Asken

Organisationsnummer: 864000-8572

Ärendet

Uppföljning av regelbunden tillsyn av montessoriförskolan Asken, hösten 2024.

Om ärendet

Montessoriföreningen Asken, (864000-8572) (fortsättningsvis Huvudmannen) är godkänd som huvudman för den fristående förskolan Asken (fortsättningsvis förskolan). Barn- och ungdomsförvaltningen har under hösten 2024 gjort en regelbunden tillsyn på förskolan. Vid den regelbundna tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat att verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Det framkom vid den regelbundna tillsynen att montessoriförskolan Asken saknar insikt hos ägar- och ledningskretsen vilket även synliggjordes i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och under intervjun med huvudmannen.

Vid uppföljningen under våren 2025 genomfördes intervjuer av den nytillsatta ordföranden samt med den styrelsemedlem som rapporterats inneha förskolläraryrkelse under våren 2025. I uppföljningsärendet har material även inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på nya medlemmar i ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Kort om verksamheten

Förskolan är en montessoriförskola. Förskolan hade vid den regelbundna tillsynen 23 inskrivna barn i verksamheten. Personalgruppen består av sex personer varav fem är heltidsanställda och en arbetar 70 procent. Två av personalen har förskolläraryrkelse, tre är barnskötare och en är utbildad inom lokalvård.

Granskningsområden

Områden med konstaterade brister vid regelbunden tillsyn hösten 2024

- Huvudman, ägar- och ledningsprövning

- Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för huvudmannens förutsättningar gällande insikt och lämplighet.

Uppföljning av föreläggandet visar på att huvudman åtgärdat bristen i ägar- och ledningskretsen genom att ta in ny ordförande och sekreterare. En av styrelsemedlemmarna har förskollärläggimation och under intervjun har det framkommit att insikt finns i ägar- och ledningskretsen gällande skollag och dess författningar. Bristen anses åtgärdad och tillsynen avslutas inom området ägar- och ledningskretsen.

- Systematiskt kvalitetsarbete
 - Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för systematiskt kvalitetsarbete.

Uppföljningen visar att det fortsatt saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. I och med att nya styrelsemedlemmar tillträtt och det finns en person med förskollärläggimation anser barn- och ungdomsförvaltningen att det finns förutsättningar för att skapa en bra rutin och dokumentation kring det systematiska kvalitetsarbetet. Föreläggandet kring det systematiska kvalitetsarbetet kvarstår och följs upp under hösten 2026.

- Huvudman, ekonomiska förutsättningar
 - Det framkom vid tillsynen höstterminen 2024 att huvudmannen inte uppfyller författningens krav för de ekonomiska förutsättningarna.

Uppföljning av föreläggandet visar på att ny huvudman har gjort en plan för hur den ekonomiska situationen ska följas upp och säkerställa att det finns ekonomisk balans.

Åtgärd av bristen anses påbörjad och kommer följas upp enligt tidigare beslut om föreläggande genom att huvudman skickar in kommande årsredovisningar för att visa en ekonomi i balans till barn- och ungdomsförvaltningen.

Beslut

Föreläggande

Barn- och ungdomsnämnden i Alingsås kommun beslutar att förelägga Montessoriföreningen Asken, enligt 26 kap. 10§ skollagen att fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen genom att:

Vidta åtgärder för att följa skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete genom att

- dokumentera, följa upp och analysera och utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsområden som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. 4 kap. 3, 4, 5 och 6 §§ skollagen och 2.6 Lpfö 18.

Redovisning av åtgärder

Redovisning ska ske via insänd dokumentation enligt föreläggandet till barn- och ungdomsförvaltningens e-tjänst för huvudman senast 30 september 2026.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslut om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10§ tredje stycket skollagen. Beslut om föreläggande kan enligt 28 kap. 2 och 18§ skollagen inte överklagas.

Motivering av beslutet

Barn- och ungdomsförvaltningens bedömning

Huvudmannen har den 14 april 2025 inkommit med ett yttrande på de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristerna enligt barn- och ungdomsnämndens beslut i ärende 2025.038 BUN. Åtgärderna har meddelats inom den tidsgräns som angavs i föreläggandet.

Ägar- och ledningsprövning

Enligt 2 kap. 5 § får enskilda godkännas som huvudmän för förskola om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Enligt Skolinspektionen innebär förvärvad insikt i skollagstiftningen en bred och djup kunskap i lagarna som berör huvudmannens skolform. Dessutom måste kunskaperna vara aktuella och ha ett huvudmannaperspektiv.

Styrelsemedlemmen med förskollärarytbildning rapporterades i den regelbundna tillsynen men utan bifogad dokumentation som styrker kompetensen. Personen deltog inte heller i den första intervju som genomfördes med huvudmannen. Underlag som styrker kompetensen har bifogats den 14 april och intervju genomfördes tillsammans med den nya ordföranden. Utifrån att personen i fråga har förskollärarytlegitimation från 2023, borde det finnas insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. Dock är det inte något som framgått av den övriga dokumentationen som huvudmannen bifogat vilket förmodat är en orsak av bristande överlämning från avgående styrelse. Efter genomförd intervju med den styrelsemedlem som innehar en förskollärarytlegitimation bedömer barn- och ungdomsförvaltningen att det finns insikt i skollagen och dess föreskrifter och bristen anses därmed åtgärdad.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det finns fortsatt inte något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete men i och med nya styrelsen och samtal med den medlem som har insikt i skollagen finns förutsättningarna för att skapa en bra struktur och börja dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet. Det krävs en längre period för att kunna bedöma om den nya ägar- och ledningskretsen genomför ett systematiskt kvalitetsarbete enligt gällande skollag.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer att bristen kvarstår. Uppföljning kommer att ske under hösten 2026.

Ekonomi

Huvudmannen har redovisat en plan för att upprätthålla en ekonomi i balans, för att säkerställa att planen hålls och att ekonomin inte blir sämre ska huvudman skicka in kommande två årsredovisningarna till barn- och ungdomsförvaltningen så snart de är upprättade enligt tidigare beslut i ärende 2025.038 BUN.

Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer därmed att huvudmannen åtgärdat bristen gällande insikt gällande ekonomiska förutsättningar enligt 2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen men kommer följa upp det ekonomiska läget.

Rättslig reglering

26 kap. 10§ skollagen En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

2 kap. 5 § Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

Skollagen 4 kap. 3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Lag (2022:940).

Skollagen 4 kap. 4 § Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Skollagen 4 kap. 5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Regelbunden tillsyn,
Montessoriföreningen
Kotten i Alingsås ekonomisk
förening

9

2025.140 BUN

Datum: 2025-08-18
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2025.140 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Kotten i Alingsås ekonomisk förening

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen, enligt skollagens 26 kap. 4§. Vid tillsyn av de fristående förskolorna i Alingsås kommun granskar kommunen om de fristående huvudmännen lever upp till författningarnas krav. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplan för förskolan.

Förvaltningens yttrande

Vid den regelbundna tillsynen under vårterminen 2025 har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat att verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor och det sker en ständig utveckling som verksamheterna behöver beakta.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudie sker av bland annat inlämnad dokumentation för planering av verksamheten, årsredovisning, framtagna mål både av huvudman och verksamheten samt kartläggningar och olika analyser. I ärendet har material även inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Barn- och ungdomsförvaltningens bedömning

Vid tillsynen av förskolan Kotten med Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening som huvudman konstateras att förskolan och huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom alla områden förutom inom avgifter och arbetsinsats av vårdnadshavare. Huvudmannen bedöms vid tillsynens genomförande ligga på gränsen för hur stor omfattning av arbetsinsats som krävs av vårdnadshavare får vara enligt förordningen av maxtaxa och enligt skollagen. En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande

Då det är ett gränsfall anses överträdelsen ringa varför barn- och ungdomsförvaltningen föreslår att barn- och ungdomsnämnden avstår från ingripande (Skollagen 26 kap 12 §).

Enligt skollagen får avgifter för fristående förskolor inte vara oskäligt höga, vilket syftar till att säkerställa att alla barn har tillgång till förskoleverksamhet oavsett vårdnadshavarnas ekonomiska situation. Förordningen om maxtaxa (2001:160) fastställer ett tak för avgifterna, vilket även gäller fristående förskolor. Det finns inget utrymme för ytterligare avgifter utöver det högsta belopp som maxtaxan tillåter, och arbete utfört av vårdnadshavare som inte är frivilligt räknas som en del av avgiften. Städ av lokalen var tidigare något förskolan köpte in

som en tjänst men för att spara pengar har det ansvaret nu lagts över på vårdnadshavarna. Den totala omfattningen av arbetsinsats som krävs av vårdnadshavarna kan anses vara på gränsen till vad som är acceptabelt enligt förordningen av maxtaxa (2001:160) och 8 kap. 20 § skollagen.

I övrigt visar huvudmannen en god förståelse för sitt uppdrag och har en väl genomförd dokumentation för det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare har huvudmannen gedigen insikt och erfarenhet inom områdena arbetsrätt, arbetsmiljö och de ekonomiska regelverken. De ekonomiska förutsättningarna för att följa gällande föreskrifter bedöms som goda. Det finns en röd tråd och djup förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet och den dokumentation som krävs enligt lag.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Tillsynsrapporten för Montessoriförskolan Kotten godkänns.

Barn- och ungdomsnämnden konstaterar följande brist gällande den omfattning av arbetsinsats som krävs av vårdnadshavare i förhållande till maxtaxan, men avstår från ingripande med stöd av 26 kap. 12§ punkt 1 (2010:800) skollagen.

Beslutet ska skickas till

Sara Macfie, Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Regelbunden tillsyn Förskolan Kotten

Dokumentinfo: Tillsynsrapport
Diarienummer: 2025.140 BUN

Tillsynshandläggare: Louisa Asterfjord
Datum: 2025-09-16

HUVUDMAN	4
OM ÄRENDET	4
KORT OM VERKSAMHETEN	4
GRANSKNINGSOMRÅDEN	5
<i>Områden utan konstaterade brister.....</i>	<i>5</i>
<i>Områden utan konstaterade brister.....</i>	<i>5</i>
BESLUT	6
AVSTÅENDE FRÅN INGRIPANDE	6
MOTIVERING AV BESLUT	6
OMRÅDEN UTAN KONSTATERADE BRISTER.....	6
<i>Systematiskt kvalitetsarbete.....</i>	<i>6</i>
<i>Huvudman</i>	<i>7</i>
<i>Organisation och undervisning.....</i>	<i>7</i>
<i>Barngrupperna och miljön</i>	<i>7</i>
<i>Arbete med stöd och modersmål</i>	<i>7</i>
<i>Inflytande, delaktighet och samverkan</i>	<i>8</i>
OMRÅDEN MED KONSTATERADE BRISTER	8
<i>Avgifter.....</i>	<i>8</i>

Huvudman

Montessoriförskolan Kotten i Alingsås, ekonomisk förening.

Organisationsnummer: 716448-1082

Ärendet

Regelbunden tillsyn av förskolan Kotten, våren 2025.

Om ärendet

Barn- och ungdomsförvaltningen har under våren 2025 genomfört en regelbunden tillsyn på förskolan Kotten.

Vid den regelbundna tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat om verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor och det sker en ständig utveckling som verksamheterna behöver beakta.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudier sker av bland annat inlämnad dokumentation för planering av verksamheten, årsredovisning, framtagna mål både av huvudman och verksamheten samt kartläggningar och olika analyser. I ärendet har material även inhämtas från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Kort om verksamheten

Förskolan Kotten har två avdelningar där den ena är för yngre barn i åldern 1-3 år och den andra för äldre barn i åldern 3-6 år. På avdelningen för yngre barn är det mellan 11 och 13 barn inskrivna och på avdelningen med äldre är det mellan 21 och 24 barn inskrivna. Barnen organiseras på respektive avdelning i olika lärgrupper på mellan fem och åtta barn. Det är totalt tio pedagoger varav fem är förskollärare, två är montessoripedagoger och tre är utbildade barnskötare. Omräknat till heltidstjänster består den pedagogiska personalen av 8,4 årsarbetare, och en personaltäthet på 4,17 barn per årsarbetare.

Granskningsområden

Områden utan konstaterade brister

- Huvudmannens insikt och lämplighet
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för huvudmannens förutsättningar och lämplighet.
- Systematiskt kvalitetsarbete
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för systematiskt kvalitetsarbete.
- Organisation och undervisning
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för organisation och undervisning.
- Barngrupperna och miljön
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för barngrupperna och miljön.
- Arbete med stöd och modersmål
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för arbete med stöd och modersmål.
- Inflytande, delaktighet och samverkan
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, uppfyller författningens krav för inflytande, delaktighet och samverkan.

Områden med konstaterade brister

- Avgifter och arbetsinsats av vårdnadshavare
 - Det har vid tillsynen framkommit att Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening, inte uppfyller författningens krav gällande avgifter och arbetsinsats av vårdnadshavare.

Beslut

Vid tillsynen av förskolan Kotten med Montessoriförskolan Kotten i Alingsås ekonomisk förening som huvudman konstateras att förskolan och huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom alla områden förutom när det gäller avgifter och arbetsinsats av vårdnadshavare. Huvudmannen bedöms vid tillsynens genomförande ligga på gränsen för hur stor omfattning av arbetsinsats som krävs av vårdnadshavare får vara enligt förordningen av maxtaxa och enligt skollagen. Då det är ett gränsfall anses överträdelsen ringa varför barn- och ungdomsnämnden avstår från ingripande (Skollagen 26 kap 12 §).

Barn- och ungdomsnämnden tar del av redovisningen och avstår från ingripande enligt 26 kap 12§ Skollagen utifrån att identifierad överträdelse är ringa.

Avstående från ingripande

Barn- och ungdomsnämnden konstaterar följande brist gällande den omfattning av arbetsinsats som krävs av vårdnadshavare i förhållande till maxtaxan, men avstår från ingripande med stöd av 26 kap. 12§ (2010:800) skollagen.

En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande

Motivering av beslut

Områden utan konstaterade brister

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Underlag som lämnats in i samband med den regelbundna tillsynen av Montessoriförskolan Kotten påvisar att det huvudmannen förstår sitt uppdrag. Huvudmannen har nyligen genomfört en egen översyn av det systematiska kvalitetsarbetet för att förändra och förbättra det. Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer att huvudmannen tar sitt ansvar och har goda förutsättningar för ett framtida systematiskt kvalitetsarbete.

Rättslig reglering

4 Kap. 3-4§§, 6§, 8§ skollagen (2010:800)

Huvudman

Huvudmannen har ändrat sina rutiner sedan tidigare föreläggande för att säkerställa att ägar- och ledningskretsen fortsätter inneha den kompetens som krävs. Det görs genom att nya styrelsemedlemmar går bredvid den avgående styrelsemedlemmen under en period för att lära sig det som behövs.

Huvudman har gedigen insikt och erfarenhet inom områdena arbetsrätt och arbetsmiljö, ekonomiska regelverk och skollagen. Ägar- och ledningskretsen är fri från skulder hos Kronofogden och finns inte med i belastningsregistret. Huvudmannen har de ekonomiska förutsättningarna för att följa gällande föreskrifter och är drivna i att vara delaktiga i sin verksamhet.

Rättslig reglering

2 Kap. 5, 5a, 5b §§ skollagen (2010:800)

Organisation och undervisning

Det finns en utsedd skolchef med gedigen erfarenhet, rektor besitter pedagogisk insikt både genom utbildning och erfarenhet, vilket syns i det pedagogiska arbete som sker på förskolan. Lärmiljöerna är ett viktigt redskap för förskolans undervisning och det är tydligt att det finns en förankring mellan huvudman, rektor och förskollärare kring de mål förskolan har. Det sker en tydlig reflektion över undervisningen som dokumenteras på ett bra sätt och förankras med huvudman.

Rättslig reglering

*2 Kap. 8a §, 9-13 §§, 20 §, 34 § skollagen (2010:800)
Lpfö 18 kap. 2.7-8,*

Barngrupperna och miljön

Det finns en tydlighet i hur pedagogerna arbetar tillsammans med barnen för att de ska känna sig trygga. Förskolan utgår från barnets perspektiv och låter barnen vara delaktiga via bland annat reflektioner. Det finns plan mot kränkande behandling som efterlevs och lärmiljöerna inom- och utomhus skapar goda förutsättningar för trygg undervisning.

Rättslig reglering

8 Kap. 8 § skollagen (2010:800)

Arbete med stöd och modersmål

Förskolan arbetar aktivt med att integrera barnens modersmål i undervisning och förskolan har alltid material i form av olika flaggor, mat, kartor, filmer men även med TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation).

Rättslig reglering

8 Kap. 9-10 §§ skollagen (2010:800)

Inflytande, delaktighet och samverkan

Förskolan visar på ett aktivt demokratiarbete där barns inflytande och delaktighet är väl synligt i undervisningen. Det finns en uttalad god samverkan mellan hem och förskola vilken sker på regelbundna utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna får även ta del av dokumentation i TYRA på individ- samt gruppnivå. Appen TYRA fungerar som en lärplattform där vårdnadshavare kan följa sitt barns vardag, se portfolio, bilder och annan dokumentation.

Rättslig reglering

4 Kap. 4, 12-13 §§ skollagen (2010:800)

3 Kap. 3 § skollagen (2010:800)

8 Kap. 11 § skollagen (2010:800)

Lpfö 18 kap 2.5

Områden med konstaterade brister

Avgifter

Enligt skollagen får avgifter för fristående förskolor inte vara oskäligt höga, vilket syftar till att säkerställa att alla barn har tillgång till förskoleverksamhet oavsett vårdnadshavarnas ekonomiska situation. Förordningen om maxtaxa (2001:160) fastställer ett tak för avgifterna, vilket även gäller fristående förskolor. Det finns inget utrymme för ytterligare avgifter utöver det högsta belopp som maxtaxan tillåter, och arbete utfört av vårdnadshavare som inte är frivilligt räknas som en del av avgiften. Förskolan Kotten har på sin hemsida angett att föräldrar förväntas delta ideellt upp till 40 timmar per år, vilket inkluderar obligatoriska arbetsdagar och ansvar för jourstädning av lokalen. Detta engagemang är per person, vilket innebär att en familj med två vårdnadshavare förväntas bidra med totalt 80 timmar. Huvudmannen för förskolan har klargjort att om vårdnadshavare inte kan delta på arbetsdagarna, måste de kompensera detta vid ett annat tillfälle. Städ av lokalen var tidigare något förskolan köpte in som en tjänst men för att spara pengar har det ansvaret nu lagts över på vårdnadshavarna. Den omfattande arbetsinsats som krävs av vårdnadshavarna kan anses vara på gränsen till vad som är acceptabelt enligt förordningen av maxtaxa (2001:160) och 8 kap. 20 § skollagen.

Rättslig reglering

8 kap. 20 § Skollagen

Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet

Regelbunden tillsyn,
Montessoriföreningen
Asplyckan

10

2025.139 BUN

Datum: 2025-08-22
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2025.139 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Regelbunden tillsyn, Montessoriföreningen Asplickan

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen, enligt skollagens 26 kap. 4§. Vid tillsyn av de fristående förskolorna i Alingsås kommun granskar kommunen att de fristående huvudmännen lever upp till författningarnas krav. Tillsynen ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplan för förskolan.

Förvaltningens yttrande

Vid den regelbundna tillsynen under vårterminen 2025 har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat att verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudie sker av bland annat inlämnad dokumentation för planering av verksamheten, årsredovisning, framtagna mål både av huvudman och verksamheten samt kartläggningar och olika analyser. I ärendet har material även inhämtas från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Barn- och ungdomsförvaltningens bedömning

Barn- och ungdomsförvaltningen har vid tillsynen gjort bedömningen att det inte finns några brister inom de granskade områdena. Huvudmannen har en god förståelse för sitt uppdrag och har nyligen genomfört en översyn av det systematiska kvalitetsarbetet för att förbättra verksamheten. De har en gedigen insikt arbetsrätt, arbetsmiljö och ekonomiska regelverk, vilket ger goda förutsättningar för att följa föreskrifter. Förskolan leds av en erfaren skolchef och rektor med pedagogisk insikt, vilket skapar en stark koppling mellan huvudman, rektor och förskollärare. Detta resulterar i en reflekterande och väl dokumenterad undervisning. Pedagogerna arbetar för att skapa en trygg miljö för barnen, med fokus på barnets perspektiv och delaktighet. Barnens modersmål integrerats aktivt i undervisningen och olika material används för att stödja språkutvecklingen. Vårdnadshavarna är engagerade i att främja det svenska språket. Det finns också ett aktivt demokratiarbete som tydligt visar barnens inflytande och delaktighet. Samverkan mellan hem och förskola är god, med regelbundna utvecklingssamtal och dokumentation som delas med vårdnadshavarna i dokuments- och informationsplattformen TYRA.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Tillsynsrapporten för Montessoriföreningen Asplickan godkänns.

Beslutet ska skickas till

Olof Mellgren, Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-08-25

Regelbunden tillsyn

Asplyckans förskola

Dokumentinfo: Tillsynsrapport
Diarienummer: 2025.139 BUN

Tillsynshandläggare: Louisa Asterfjord
Datum: 2025-09-16

HUVUDMAN	4
OM ÄRENDET	4
KORT OM VERKSAMHETEN	4
GRANSKNINGSOMRÅDEN	5
<i>Områden utan konstaterade brister.....</i>	<i>5</i>
BESLUT	6
MOTIVERING AV BESLUT	6
OMRÅDEN UTAN KONSTATERADE BRISTER.....	6
<i>Systematiskt kvalitetsarbete</i>	<i>6</i>
<i>Huvudman</i>	<i>6</i>
<i>Organisation och undervisning.....</i>	<i>6</i>
<i>Barngrupperna och miljön</i>	<i>7</i>
<i>Arbete med stöd och modersmål</i>	<i>7</i>
<i>Inflytande, delaktighet och samverkan</i>	<i>7</i>

Huvudman

Alingsås Montessoriförening Asplockan, Ideell förening

Organisationsnummer: 864000-7301

Ärendet

Regelbunden tillsyn av Asplockans förskola, våren 2025.

Om ärendet

Barn- och ungdomsförvaltningen har under våren 2025 genomfört en regelbunden tillsyn på Asplockans förskola.

Vid den regelbundna tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat om verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser. Sedan huvudmannen fick sitt godkännande har skollagen skärpts avseende enskilda som driver förskolor och skolor och det sker en ständig utveckling som verksamheterna behöver beakta.

Tillsynen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Dokumentstudier har skett av bland annat inlämnad dokumentation för planering av verksamheten, årsredovisning, framtagna mål både av huvudman och verksamheten samt kartläggningar och olika analyser. I ärendet har material även inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats på ägar- och ledningskretsen i ärendet.

Kort om verksamheten

Asplockans förskola har två avdelningar där den ena är för yngre barn i åldern 1-3 år och den andra för äldre barn i åldern 3-5(6) år. På avdelningen för yngre barn är det 12 barn inskrivna och på avdelningen med äldre är det 22 barn inskrivna. Det finns totalt sju pedagoger varav tre är förskollärare och fyra är barnskötare utöver det även en resurs. Omräknat till heltidstjänster består den pedagogiska personalen av 6,2 årsarbetare med en personaltäthet på 5,48 barn per årsarbetare.

Granskningsområden

Områden utan konstaterade brister

- Huvudmannens förutsättningar och lämplighet
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för huvudmannens förutsättningar och lämplighet.
- Systematiskt kvalitetsarbete
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för systematiskt kvalitetsarbete.
- Organisation och undervisning
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för organisation och undervisning.
- Barngrupperna och miljön
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för barngrupperna och miljön.
- Arbete med stöd och modersmål
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för arbete med stöd och modersmål.
- Inflytande, delaktighet och samverkan
 - Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening, Asplockans förskola, uppfyller författningens krav för inflytande, delaktighet och samverkan.

Beslut

Vid tillsynen av Asplockans förskola med Alingsås montessoriförening Asplockan, ideell förening som huvudman, konstateras att förskolan och huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom tillsynen.

Förslag till beslut att godkänna rapporten och tillsynen i sin helhet.

Motivering av beslut

Områden utan konstaterade brister

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Underlag som lämnats in i samband med den regelbundna tillsynen av Asplockans förskola påvisar att huvudmannen förstår sitt uppdrag. Huvudmannen har nyligen genomfört en egen översyn av det systematiska kvalitetsarbetet för att förändra och förbättra det. Barn- och ungdomsförvaltningen bedömer att huvudmannen tar sitt ansvar och har goda förutsättningar för ett framtida systematiskt kvalitetsarbete.

Rättslig reglering

4 Kap. 3-4 §§, 6 §, 8 § skollagen (2010:800)

Huvudman

Huvudman har gedigen insikt och erfarenhet inom områdena arbetsrätt och arbetsmiljö, ekonomiska regelverk och skollagen. Ägar- och ledningskretsen är fri från skulder hos Kronofogden och finns inte med i belastningsregistret. Huvudmannen har de ekonomiska förutsättningarna för att följa gällande föreskrifter och är drivna i att vara delaktiga i sin verksamhet.

Rättslig reglering

2 Kap. 5, 5a, 5b §§ skollagen (2010:800)

Organisation och undervisning

Det finns en utsedd skolchef med gedigen erfarenhet, rektor besitter pedagogisk insikt både genom utbildning och erfarenhet, vilket syns i det pedagogiska arbete som sker på förskolan. Lärmiljöerna är ett viktigt redskap för förskolans undervisning och det är tydligt att det finns en förankring mellan huvudman, rektor och förskollärare kring de mål förskolan har. Det sker en tydlig reflektion över undervisningen som dokumenteras på ett bra sätt och förankras med huvudmannen.

Rättslig reglering

2 Kap. 8a§, 9-13§§, 20§, 34 § skollagen (2010:800)

Lpfö 18 kap. 2.7-8,

Barngrupperna och miljön

Det finns en tydlighet i hur pedagogerna arbetar tillsammans med barnen för att de ska känna sig trygga. Förskolan utgår från barnets perspektiv och låter barnen vara delaktiga via bland annat reflektioner. Det finns plan mot kränkande behandling som efterlevs och lärmiljöerna inom- och utomhus skapar goda förutsättningar för trygg undervisning.

Rättslig reglering

8 Kap. 8§ skollagen (2010:800)

Arbete med stöd och modersmål

Förskolan arbetar aktivt med att integrera barnens modersmål i undervisning och förskolan har alltid material i form av olika flaggor, mat, kartor, filmer men även med TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation).

Rättslig reglering

8 Kap. 9-10§§ skollagen (2010:800)

Inflytande, delaktighet och samverkan

Förskolan visar på ett aktivt demokratiarbete där barns inflytande och delaktighet är väl synligt i undervisningen. Det finns en uttalad god samverkan mellan hem och förskola vilken sker på regelbundna utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna får även ta del av dokumentation i TYRA på individ- samt grupp-nivå. Appen TYRA fungerar som en lärplattform där vårdnadshavare kan följa sitt barns vardag, se portfolio, bilder och annan dokumentation. Barnen får även möjlighet att ta med saker från hemmet till återkommande visningssamlingar där förskolan har olika teman. Personalen har tillsammans med barnen har röstat fram vad som får tas med hemifrån. Det kan vara ett "gosedjur", ett "sommar/vinter-minne" eller en "favoritleksak".

Rättslig reglering

4 Kap. 4, 12-13§§ skollagen (2010:800)

3 Kap. 3§ skollagen (2010:800)

8 Kap. 11§ skollagen (2010:800)

Lpfö 18 kap 2.5